

Z obsahu:

Pokoj vám

Svatý otec k římským
kněžím na Popelční
středu 5. 3. 2003

- strana 2 -

Patroni Evropy

Kdo jsou tedy patroni
Evropy a co pro nás zna-
mená jejich poselství?

- strana 4 -

Potopený kostel

Karel Komárek

- strana 6 -

Milost jako Boží dar

Arcibiskup Wolfgang Haas

- strana 7 -

Povinnost lásky

Werner Pfenningsberger

- strana 9 -

Heroldsbach oficiálním poutním místem

- strana 9 -

Kněz, který hojně žehnal (3)

- strana 10 -

Jedinečnost a spasil- ská univerzálnost Ježíše

Krista a Církve

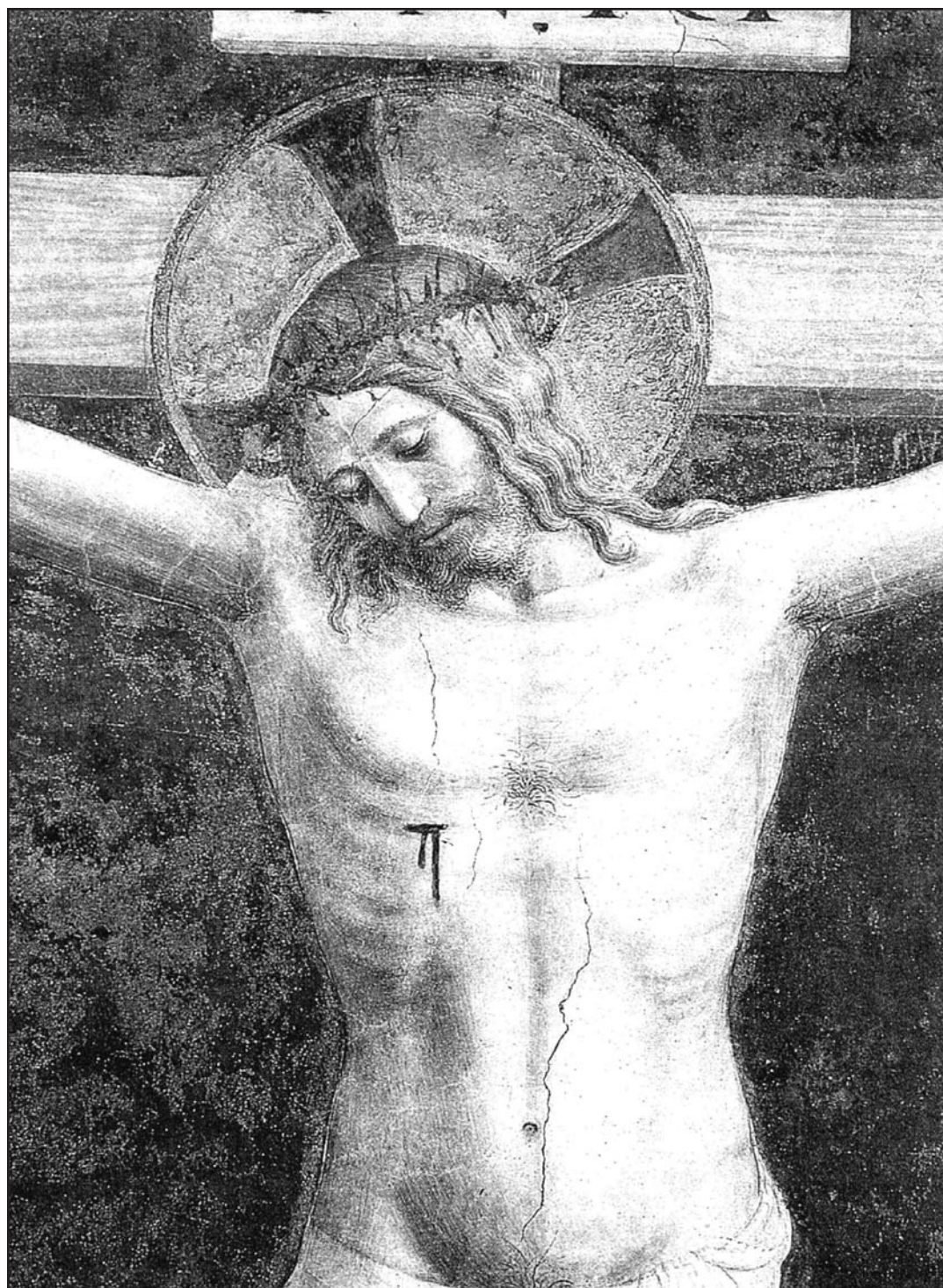
Josef kardinál Ratzinger

- strana 11 -

Bašta Pána Boha (12)

Vilém Hünermann -
četba na pokračování

- strana 14 -

Pokoj vám

Pokoj vám. Jako mě poslal Otec, i já posílám vás (Jan 20,21). *Kdo vás přijímá, mne přijímá, a kdo přijímá mne, přijímá toho, který mě poslal* (Mt 10,40). V těchto dvou Ježíšových ujistěních je obsaženo tajemství našeho kněžství, které nachází svou pravdu a identitu v tom, že je odvozeno od Krista a je pokračováním samého Krista a toho poslání, které přijal od Otce.

Jiná dvě slova Ježíšova nám pomáhají vstoupit hlouběji do tohoto tajemství. První se týká jeho osobně. *V pravdě, pravím vám, Syn nemůže sám ze sebe konat nic, nýbrž jen to, co vidí, že koná Otec* (Jan 5,19). Druhé slovo se obrací k nám a ke všem našim bratřím ve víře: *Bez mě nemůžete dělat nic* (Jan 15,5). Toto opakované „nic“ nás posílá ke Kristu a Krista k Otci. Je to znamení úplné závislosti, nutnosti odpoutat se od sebe samých, ale je to také znamení velikosti, kterou jsme přijali. Spojení s Kristem a s Otcem v síle svátostného svěcení můžeme totiž odpouštět hříchy a pronášet nad chlebem a vínem slova: *Toto je moje tělo, toto je moje krev*. Ve slavení Eucharistie jednáme opravdu „in persona Christi“: to, co Kristus vykonal na oltáři kříže a co předtím ustanovil jako svátost ve večeřadle, kněz obnovuje v síle Ducha Svatého (srov. Dar a tajemství 89).

Draží kněží z Říma, to od nás vyžaduje, abychom při výkonu své služby a v celém svém životě byli skutečně muži Boží. Nejen věřící nám nejbližší, ale také osoby slabé a nejisté ve své víře a vzdálené od praktikování křesťanské víry nepřestávají být citliví na přítomnost a svědectví kněze, který je skutečně „muž Boží“; a naopak, v míře, v jaké ho poznávají, si ho váží a tíhnou k tomu, aby se mu otevřeli.

Proto je tak důležité, abychom my kněží jako první odpovídali s upřímností a velkodušností na povolání ke sva-

losti, s jakým se Bůh obrací na všechny pokřtěné. Nezastupitelnou cestou – učitelkou, abychom pokračovali na cestě posvěcení, je modlitba: když stojíme spolu s Pánem, stáváme se Pánovými přáteli, jeho pohled se stává postupně naším pohledem, jeho srdce se stává naším srdcem. Jestliže opravdu chceme, aby se naše společenství stala „školami modlitby“ (srov. NMI 33), musíme my jako první být muži modlitby, a proto být ve škole Ježíše, Marie a svatých, učitelů modlitby.

Srdce křesťanské modlitby je klíčem k tajemství našeho kněžství a nepochybně Eucharistie. Proto slavení Eucharistie musí být pro každého z nás středem života a nedůležitějším okamžikem dne. Předraží kněží, ve skutečnosti nemáme na vybranou! Jestliže se nesnažíme s pokorou a důvěrou dělat pokroky na cestě našeho posvěcení, skončíme tak, že se budeme smířovat s malými kompromisy, ale ty se krok za krokem stanou těžšími a mohou vyústit také otevřeně nebo skrytě do

zrady té lásky a vyvolení, s jakým nás Bůh miloval a povolal ke kněžství.

Dar Ducha, který spojuje Krista s Otcem, spojuje nás nerozlučně s oním Kristovým tělem a onou Kristovou Snoubenkou, již je Církev. Abychom byli kněžími podle Kristova Srdce, musíme milovat Církev jako on ji miloval, když za ni vydal sám sebe (srov. Ef 5,25). Nesmíme mít strach identifikovat se s Církví a obětovat se pro ni. Musíme být s plnou autenticitou a velkodušností muži Církeve.

Pouto, které váže kněze k Církvi, se rozvíjí podle typicky christologické dynamiky Dobrého pastýře, který je současně služebníkem Božího lidu. Kněz je svou podstatou člověkem společenství (srov. NMI 43). To vyžaduje, aby jako první uměl dát příklad a svědectví společenství uvnitř diecézního kléru ve vztazích s kněžími, kteří žijí a rozvíjejí činnost své služby ve stejné farnosti a stejném společenství. Zkušenost potvrzuje, že společenství kněží silně přispívá k tomu, aby jejich služba byla věrohodná a plod-

ná podle Ježíšových slov: *Potom všichni poznají, že jste moji učedníci, když budete mít lásku jedni k druhým* (Jan 13,35).

Při každodenním výkonu naší služby musíme vytvořit opravdové misijní povědomí u věřících nám nejbližších, aby se naše společenství mohla stát postupně autentickými společenstvími evangelizace a každý věřící se snažil být Kristovým svědkem v každém prostředí a každé životní situaci. A tak skutečně plnějším a pravým způsobem „dar“ a „tajemství“ našeho kněžství.

Služebné kněžství je totiž v Novém zákoně svou povahou kněžstvím apoštolským, tím, že zajišťuje skrze „apoštolskou posloupnost“, předávanou biskupům, službu a charisma apoštolů. Skrze kněžství biskupa je i kněžství kněze vtěleno do apoštolské struktury Církeve (Pastore dabo vobis 16) a má tak účast na podstatném misijním zaměření.

Draží spolubratři v kněžské službě, kéž nás nikdy neunaví být svědky a hlasateli Krista, ať nás nepřipraví o odvahu obtíže a překážky, ať už je nacházíme mezi sebou, ve své lidské křehkosti nebo v lhostejnosti a nepochopení těch, k nimž jsme poslání, včetně osob, které jsou nám velmi blízké.

Když tíží naše srdce obtíže a pokušení, připomeňme si velikost daru, který jsme přijali, abychom byli schopni *dávat s radostí* (srov. 2 Kor 9,7). Budme především ve zpovědnici, ale také v celé své službě svědky a nástroji Božího milosrdenství, budme, a musíme být muži, kteří dokážou vlévat naději a konat dílo pokoje a smíření.

K tomu nás, draží bratři, Bůh povolal s láskou a zalíbením; a Bůh je hoden naší důvěry: jeho vůle po spáse je větší a silnější než všechny hříchy světa.

Žehnám vám z celého srdce a žehnám společenstvím, která jsou vám svěřena.

EDITORIAL

V evropském parlamentu se vedou spory, zda se sluší, aby v evropské ústavě byla zmínka o křesťanských kořenech tohoto kontinentu, a u nás se vedou spory, zda máme do evropského společenství přistoupit nebo ne. Pokud bude zmínka v evropské ústavě představovat jen jakousi historickou reminiscenci, nebude příliš platná. Smutná je ovšem již sama skutečnost, že pevnina, která kdysi křesťanská skutečně byla, dnes o této své identitě nejen pochybuje, ale dokonce se jí brání a Kříž je jí namnoze pro pohoršení nebo pro smích.

Pokud by si EU naopak kladla za podmínku přijetí, že kandidátské země žijí opravdu plně v duchu křesťanských tradic, měla by asi Česká republika velké obtíže. Naše země více než kterákoliv jiná v Evropě dospěla do stavu, kdy je zapotřebí znovu hlásat evangelium mezi pohany jako před dvěma tisíciletími. K tomuto neodkladnému úkolu se zbytek křesťanů v naší zemi musí spojit se zbytkem křesťanů v Evropě. To, co kdysi představovala pro začínající křesťanství Římská říše, to je pro novou evangelizaci spojený evropský kontinent. Starostí katolických křesťanů by tedy nemělo být, zda do Evropy vstoupit nebo ne, nýbrž zda do ní vstupujeme jako dědici a hlasatelé autentického Kristova učení.

Pokračování na str. 13

Světlo a tma

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Lidé milovali více tmu než světlo

Farizeové, které jsi zatím potkával, nebyli schopni naslouchat Ježíšovým slovům s otevřeným srdcem. Jako by stále hledali důvod, aby je nemuseli přijmout. Ale i mezi nimi jsou takoví, kteří upřímně hledají pravdu. Nikodém je jeden z nich. Cítí potřebu odpoutat se od jejich prostředí, od jejich zarputilých předpokladů, pyšné nedůtklivosti a bludných myšlenek. Rozhodl se proto, že se setká s Ježíšem bez svých druhů, mezi čtyřma očima. Vyhledává ho v tichu noci ani ne tak ze strachu, jako z prozíravosti. Takové hosty Ježíš rád přijímá. Jejich celonoční rozhovor bude velkým obohacením i pro tebe.

Nepotřebuješ se také vymanit z názorového područí svého prostředí? Aby sis s Ježíšem mohl osobně a důvěrně promluvit, musíš obětovat i něco ze svého pohodlí. Můžeš mít Pána jen pro sebe za předpokladu, že i on bude mít tebe jen pro sebe, že se odpoutáš od všeho ostatního, od prostředí, které se mu odcizilo, od všech jiných zájmů, tužby a náklonnosti, od předpokladů a závislostí. Rezervuj si dostatek času, soustřeď své síly k usebranosti a vyhledej Pána v samotě s prosbou, aby si s tebou otevřeně pohovořil o ceně a podmínkách tvého skutečného štěstí, tvé svobody a věčné spásy.

Jestliže Pán vztahuje starozákonní příběh o Mojžíšově hadu jako podobenství na sebe, pak je to proto, že i tvůj stav připomíná svízelnou situaci, v jaké se kdysi ocitli vzpurní Izraelité na poušti. Tvá nevěrnost a nekázeň uvolnila hejna jedovatých hadů, kteří v podobě bludných představ, nekrocených vášní, pyšného sebevědomí a stejně pyšné malomyslnosti, zoufalství a vzpoury nebezpečně útočí na život tvé duše. Jed požitků, kritické nadřazenosti, tělesnosti, závisti a marnivých a sobeckých potěšení ochromuje tvůj vnitřní život a ohrožuje tvou věčnou existenci.

V této situaci Pán k tobě však nepřichází, aby tě za to soudil, ale aby ti nabídl bezpečnou ochranu, a to nikoliv v podobě bronzového hada. Věčný Otec před tebou přibíjí a pozvedá na dřevo svého vlastního Syna, aby ses pohledem na něho dokonale uzdravil ze vší své bída. *Tak Bůh miloval svět.*

Jestliže tedy Mesiáš nepřišel soudit, nepominuly tím všechny důvody k obavám z věčného zavržení? Byla by to víc než bláhová zaslepenost, kdybys pokládal svou spásu z Boží strany za povinnost a ze své strany za samozřejmý nárok.

Nesmíš přeslechnout podmínku, s jakou Pán spojuje své spasitelné působení: spasen bude ten, *kdo uvěří.* Skutečnost je taková, že rozhodnutí

o svém věčném osudu máš sám ve svých rukou. Není zapotřebí, aby Pán ještě odsuzoval ty, kteří se odsoudili sami tím, že *neuvěřili ve jméno jednorozrozeného Božího Syna.* Všichni ti, kteří nepřijmou skutečnost, že jediným Spasitelem je Ježíš Kristus, a žijí v klamně jistotě, že si našli nebo vymysleli svého spasitele jinde nebo dokonce sami v sobě, *již jsou odsouzeni.*

Pán ti také vysvětluje, proč tomu tak je: je to příznačný postoj těch, kteří *činí něco špatného, a proto nepřicházejí ke světlu, aby jejich skutky nevyšly najevo.* Zdá-li se ti obtížné odpoutat se od učení nepravých proroků, zpytuj důkladně své svědomí, abys našel ten skutečný skrytý důvod, který ti brání přistoupit ke světlu, abys konal své skutky v Bohu. Především pros Pána o dar pokory. Pak ti nebude zatěžko přijmout, že *záchrany dochází z Boží dobroty, není to tvá zásluha, ale Boží dar.* Odvrát se od těch, kteří mají zato, že se *mohou nějak chlubit.* Jejich postoj budou na Kalvárii prezentovat pošetilci, kteří pokřikují: „*Sestup z kříže, a uvěříme v tebe.*“ Změň své evangelium, dej stranou ten kříž, najdi si jinou cestu, která by lépe odpovídala našim představám a našemu způsobu života, a my půjdeme za tebou. Copak nevidíš, že to už dnes nikoho neoslovuje? Potřebujeme jiného spasitele.“ Stále platí, že Ježíšův kříž se stává pro jedny pohoršením, pro druhé pošetilostí⁽¹⁾. Ze zbabělého strachu před křížem *milují více tmu než světlo.*

Ale aby pohled na Pána, pozdviženého od země, byl opravdu uzdravující, nestačí pohled jakýkoliv. Mnoho párů očí se k němu na Kalvárii otočí: jedni, aby se popásli na jeho mukách, druzí, aby se mu vysmívali v jeho dobrovolné bezmocnosti, jiní, aby jím pohrdali v jeho nejhlubším ponížení, a jiní, aby ukojili svou zvědavost. Pohled, který vrací zdraví, svobodu a spásu, musí být pokorným a věřícím pohledem Dismase, který i ve zmučeném, sobě naroveň postaveném, potupeném a umírajícím odsouzenci uvidí Božího Syna, který ho může pozvat do svého království. Takový pohled víry umožňuje Ježíši, aby uskutečnil zázrak své milosti a svého milosrdenství: tento zločinec zemře, aby se *znovu narodil.* Tak se na něm naplní důvod, pro který *nekonečně milosrdný Bůh* poslal svého Syna na svět: nikoliv, aby ho soudil, ale aby byl skrze něho spasen. Aby tě mohl vzkřísit spolu se svým Synem, musíš s ním *být spojen.*

Chceš-li být uzdraven, dívej se na Ukřížovaného nejen očima, ale i srdcem naplněným pokorou a vírou. Co se sluší, abys udělal ty, jestliže Boží Syn se *ponížil a stal poslušný až k smrti?*⁽²⁾

Ježíši, rozpomeň se na mne, až přijdeš do svého království!⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 1Kor 1.17–25; ⁽²⁾ Fil 2.8; ⁽³⁾ Lk 23,42

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Kron 36,14–16.19–23

Všechna knížata, kněží i lid se dopustili mnoha nevěrností. Napodobovali všechny hanebnosti pohanů a poskvřnili chrám, který si Hospodin posvětil v Jeruzalémě. Hospodin, Bůh jejich otců, poslal k nim bez ustání své posly, neboť měl soucit se svým lidem a se svým příbytkem. Ale oni se posmívali Božím poslům, pohrdali jeho slovy a tupili jeho proroky, až se vznítil Hospodinův hněv proti jeho lidu, že už nebylo léku. Nepřátelé spálili Boží chrám, zbořili hradby Jeruzaléma, všechny jeho paláce vydali napospas ohni a zničili všechny jeho cenné předměty. Nabuchodonosor vystěhoval do Babylóna všechny jeho obyvatele, kteří unikli meči. Sloužili jemu a jeho synům jako otroci až do zřízení perského království, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, dokud země nedostala náhradu za nezachovávané soboty. Po všechny dny zrušení odpovídala, až se naplnilo sedmdesát let. V prvním roce perského krále Kýra vzbudil Hospodin ducha Kýra, perského krále, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, a on dal prohlásit – i písemně – po celém království: Tak praví Kýros, perský král: Všechna království země mi dal Hospodin, Bůh nebes. On mi přikázal, abych mu vystavěl chrám v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdo je mezi vámi ze všeho jeho lidu? Ať je Hospodin, jeho Bůh, s ním. Ať jde do Jeruzaléma!

2. čtení – Ef 2,4–10

Bratři! Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Za to, že jste zachráněni, máte co děkovat Boží dobrotě. Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Tím chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty vůči nám, a to pro Krista Ježíše. Tě záchrany docházíte z Boží dobroty skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to Boží dar! Dostáváte ho ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.

Pokračování na str. 14

Patroni Evropy

Bratr Ephraim píše: Anděl znamená posel. Sám název mu určuje i jeho poslání: Angelos – posel. První evangelizaci, tedy první hlásání radostné zvěsti nacházíme v evangeliu sv. Lukáše: Archanděl Gabriel přináší Panně Marii radostné poselství, že se stane Matkou Vykupitele. K evangelizaci jsou potřebné dvě věci: je třeba přinášet něco nového a toto nové musí být radostné. Chtěl bych zdůraznit, že tato novost musí být skutečně nová a že ona je pak také zdrojem štěstí.

Evangelizaci v Africe dnes provázejí četná znamení a divy, doprovázejí ji četná uzdravení. Svědectví, která o tom slyšíme, připomínají nám dobu Ježíšovu anebo dobu Skutků apoštolů. Slepí vidí, hluchí slyší, chudým se zvěstuje radostná zvěst. Evropské poměry jsou tomu velice vzdálené. Zde jsou uzdravení velmi řídká. I když jsem na svých cestách byl svědkem četných divů, dospěl jsem k přesvědčení: zázraky se nebudou dít, dokud nezačne opravdová evangelizace, dokud skutečně nebude chudým hlásána radostná zvěst.

Před krátkou dobou jsem se ocitl v jednom evropském hlavním městě, a když jsem šel jeho ulicemi, připadal jsem si jako prorok Jonáš, který prochází Ninive! Kolik útisku, kolik agrese jsem mohl vyčíst z tváří lidí, které jsem potkával. Modlil jsem se a ptal jsem se, zda je v Sodo-

mě ještě možná evangelizace, nebo je už pozdě. Odpověď, kterou jsem našel ve svém srdci, je zcela jednoduchá: „Řekni každému, že ho Bůh miluje až k zbláznění!“

Hle, to je radostné poselství o stavu každého člověka: Každý je jedinečným způsobem milován. Bůh nemá jiné rty než ty naše, aby mohl vyslovit své vyznání lásky. A všechno ostatní už zařídí on.

O křesťanských kořenech Evropy nestačí jen obecně hovořit. My sami je musíme důkladně znát, abychom je co nejvíce ocenili. Svědčí nám o nich ti, kteří jsou jejich nejlepšími syny a dcerami a stali se po zásluze patrony Evropy. Jejich duchovní dědictví nepatří jen minulosti a analům. Oni nám stále připomínají to, co patří k naší podstatě a na co neprávem zapomínáme, mezi jiným také proto, že místo radostné zvěsti slyšíme spíše špatné zvěsti falešných proroků.

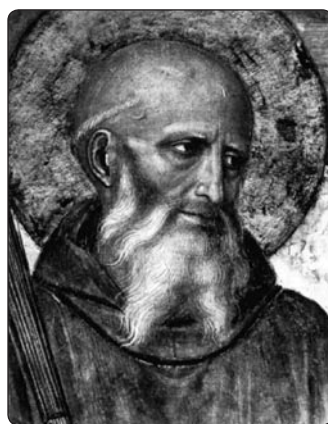
Kdo jsou tedy patroni Evropy a co pro nás znamená jejich poselství?

SVATÝ BENEDIKT Z NURSIE

Poustevník

Benedikt přišel na svět kolem roku 480 v Nursii v Itálii. Jeho rodiče patřili k římské venkovské šlechtě. Narodil se jako jedno z dvojčat. Jeho sestra sv. Scholastika ho velice milovala. Rodiče poslali mladého Benedikta studovat do Říma právo. On však studium přerušil na samém začátku, protože život v zesvětštelém velkoměstě a nespořádaný život jeho spolužáků mu byl odporný. Zklamán vrátil se domů a začal zcela nový život. Připojil se ke kruhu kněží a laiků, kteří se pokoušeli vést zbožný život. Ačkoliv byl mladý, získal si u nich velikou vážnost. Nezdržel se však u nich dlouho, protože v něm žila tou-

ha žít pouze pro Boha daleko od lidí. Tak odchází jako poustevník do jeskyně, aby zde žil tři roky v přísné odloučenosti od světa. Tento jeho život v ústraní je však zcela jiný než nerušený život poustevníka. Benedikt bojuje v jeskyni ustavičně se sebou a s Bohem. Trápí ho pokušení a svody nejrůznějšího druhu. Je vystaven také dalšímu nebezpečí: Ve své vnější odloučenosti se tak vzdálil životu modlitby ve společenství věřících, že ani neví, že jsou Velikonoce. Jeden kněz, který ho v den Zmrt-

výchvstání Páně navštíví v jeho jeskyni, dává mu to na vědomí. Od této chvíle nastává obrat v jeho životě. Přijímá pastýře a venkovany a stává se jejich duchovním učitelem a rádcem. Pověst o něm se rychle rozšíří až k mnichům jednoho kláštera, kteří ho naléhavě prosí, aby nastoupil na místo jejich zemřelého opata. Jen nerad se dá k tomu přemluvit. Několik špatných měsíců, které strávil v klášteře, ukáží Benediktovi správný směr. Mniši nejsou zvyklí na uspořádaný život a přísný řád, který chce Benedikt zavést, jim nevyhovuje. Postaví se proti němu a dokonce se pokusí ho otrávit, aby se ho zbavili.

Zakladatel řádu

Zážitky v tomto klášteře, pohoršivý způsob života potulných mnichů i zkušenosti z doby jeho úplné odloučenosti ho přivádějí k poznání, jak potřebná je úplná reforma řeholního života. Vidí jasně, že pro mnichy je

naprosto nezbytná přísná řehole, která uspořádá a bude řídit jejich společný život. Tak vzniká jeho slavná „Regula“, pravidla západního mnišství. Tak se stal Benedikt otcem a organizátorem veškerého řeholního života na Západě.

Mnozí muži, kteří chtěli žít v následování Krista, připojili se k Benediktovi. Žádal od nich přísnou poslušnost, praktickou práci a bdělou účast na modlitbě. Tak vzniká mnišské společenství s více než 100 bratry. V roce 529 odejde Benedikt se svými žáky na Monte Cassina. Na této strmé hoře buduje na troskách Apollónova chrámu se svými mnichy svůj nový klášter. *Jděte pracovat a nebuďte smutní*, to je heslo, které dává světec svým bratřím. On sám praktikuje bliženskou lásku se samozřejmostí a velkým klidem. Mnoho času věnuje Benedikt nouzi místního obyvatelstva; rozdává almužny a pokrm chudým. Vypráví se o mnoha divcích a uzdraveních, i o vzkříšení mrtvých. Založením svého kláštera, ve kterém zakotvil ducha své řehole, vytváří na konci období antiky něco zcela nového. Jeho řád je spolutvůrce duchovní kultury středověku a jeho školy svatosti. Benedikt nemohl předvídat, že řád jeho černých mnichů bude mít pro celé církevní dějiny jedinečný význam. Ale svou smrt předvídá. Když viděl, že se blíží její okamžik, dal si bez bázně zřídit svůj hrob.

Zemřel 21. března 547, když se vstoje modlil u oltáře. Pavel VI. ho jmenoval patronem Evropy.

SVATÝ CYRIL A METODĚJ

31. prosince 1980 povýšil Jan Pavel II. bratry Cyrila a Metoděje na spolupatrony Evropy a postavil je po boku sv. Benedikta.

Oba rodni bratři pocházeli z Řecka a patří za misionáře východní Evropy. Cyril se narodil 826 a Metoděj 815 v Soluni. Jejich otec byl byzantským

dvorním úředníkem. I když byl Cyril mladší, byl vysvěcen na kněze jako první a pracoval jako učitel. Metoděj zvolil nejdří-

ve politickou dráhu, ale pak se rozhodl stát se mnichem. V roce 860 byli oba vysláni jako misionáři ke Slovanům. Cyril byl velkým učencem, měl také velký cit pro umění. Současně se stal neohroženým bojovníkem za Kristovu věc. Vytvořil slovanské písmo, které se po něm jmenuje cyrilice, a přeložil liturgické texty do slovanského jazyka. Tato inkulturace je zásadním důvodem úspěchu jeho misie. Během pobytu v Římě těžce onemocněl a zemřel 14. února 869. Metoděj slíbil svému bratru u jeho smrtelného lože, že bude pokračovat v misijním díle mezi Slovany, i když toužil po tichu kláštera. Za velkých těžkostí a vnitrocírkevního pronásledování ze strany německých biskupů pokračoval dalších 16 let v misijním díle. Zemřel dne 6. dubna 885.

1. října 1999 jmenoval Jan Pavel II. spolupatronkami Evropy tři ženy:

Velké světice, tři ženy, které se v různých epochách vyznačovaly činnou láskou v Církvi a vydaly svědectví pro Pánův kříž... Panorama svatosti je přirozené mnohoznačné, takže volba mohla padnout i na jiné důstojné postavy... Pokládám však volbu pro tuto svatost s ženskou tváří za obzvláště významnou... Prohlašuji...svatou Brigitu Švédskou, svatou Kateřinu Sienskou a svatou sestru Benediktu od Kříže za ne-

beské patronky u Boha pro celou Evropu. (Jan Pavel II.)

SVATÁ BRIGITA ŠVÉDSKÁ

Když poukazují na Brigitu Švédskou jako na spolupatronku Evropy, chtěl bych tím dosáhnout, aby se necítili u ní blízko pouze ti, kteří přijali povolání k zvláštnímu duchovnímu stavu, ale i ti, kteří jdou světem jako laici při svých obyčejných činnostech a kterým patří vysoké a zavazující povolání vytvářet křesťanské rodiny. (Jan Pavel II.)

Brigita se narodila se Švédsku jako dcera šlechtického velkostatkáře. Jméno Brigita znamená *silná, mocná v ctnosti*. Předčasně ztratila matku a její otec ji provdal jako třináctiletou za Ulfa Gudmarssona. Aniž by se dala zmást blahobytným životem své společenské třídy, žije Brigita se svým mužem manželský život, jehož středem je Bůh. Manželský život se pojí s intenzivní modlitbou, studiem Písma svatého a s blízkou láskou. Manželé zakládají spolu malou nemocnici, kde často poskytují pomoc nemocným. Mají spolu čtyři syny a čtyři dcery. Brigita je neobyčejně čilý a aktivní člověk. Pečuje o tělesné a duševní blaho svého manžela a svých dětí, hostí denně dvanáct chudých u svého stolu, buduje kláštery a školy, čte knihy, aby se dále vzdělávala, a naučí se již jako zralá žena latinské gramatice. Miluje však také pěkné oděvy a nádheru a prosí Boha, aby ji osvobodil od marnivosti, až Bůh vyslyší její modlitby. Ale tato etapa je jen jednou částí jejího života. R. 1341 podnikne spolu se svým mužem pouť do Santiaga de Compostela, která ji tak říkajíc připravila na nastávající úsek života. R. 1344 její manžel Ulf umírá. Tím začíná druhá část jejího života.

Brigita založí řád, který se jmenuje podle ní a přispěl k reformě mnišství. Řád zahrnuje sestry a kněze, klášterní rodinu jako symbol původní křesťanské

obce. R. 1349 opouští Brigita Švédsko a odebere se do Říma, aby dosáhla uznání svého řádu. K tomu došlo r. 1370. Odchod do Itálie představuje v životě sv. Brigity důležitý úsek, který přispěl rozhodujícím způsobem k duševnímu rozšíření jejího ducha a srdce. Ožil v ní hluboký smysl pro Kristovo tajemství a pro tajemství Církve.

Vnitřní zasnoubení s Kristem je u ní spojeno se zvláštním charismatem zjevení, kterým se řídí mnoho osob v Církvi v její době. V Brigitě je možno cítit sílu proctví a tóny, které se někdy jeví jako ozvěna hlasu velkých starých proroků. Promlouvá pevně a rozhodně ke knížatům a k papežům. Nešetří napomenutími,

pokud jde mravní obnovu křesťanského lidu a kléru. Brigita je významným svědkem prostoru, jaký je v Církvi dán charismatu, když je prožíváno v plné poddajnosti Božímu Duchu a v plné shodě s požadavky církevního společenství.

Roku 1373 Brigita cítí, že se blíží její konec. Přepadne ji velká skleslost, protože se jí zdá, že ve svém životě ničeho nedosáhla a neudělala nic pro Boží slávu. Po měsících temnoty a pokušení dá jí Bůh několik dní před její smrtí jistotu, že odmění její věrnost, s jakou poslouchala jeho příkazy. Je velice významné, že Brigita zemřela v Římě 23. července během mše svaté. Spojila tak svou vlastní smrt se smrtí svého Pána. Její ostatky byly přeneseny z Říma do Švédska. Roku 1391 byla svatořečena. Její jméno má v pro-

testantském Švédsku velkou vážnost a těší se výjimečné úctě, že je národní světicí protestantského národa.

SVATÁ KATEŘINA SIENSKÁ

Jen o něco mladší než Brigita je jiná velká ženská postava, svatá Kateřina Sienská, jejíž role ve vývoji církevních dějin ... zasluhuje hluboké uznání, které vrcholí v udělení titulu učitelky Církve. (Jan Pavel II.)

Kateřina se narodila jako 25. dítě barviče vlny v italské Sieně r. 1347. Od raného dětství je vybavena neobyčejnými milostmi. Žije v domě svých rodičů tajemný život: pracuje jako služka, postí se celé týdny a pokouší se odvyknout nočnímu spánku. V jejím srdci zní ustavičné volání po Bohu a ona sama mluví o *vnitřní cele*, ve které se zvláštním způsobem důvěrně stýká s Bohem. Toto mlčení, tuto vnitřní zdrženlivost spojuje Kateřina nicméně s velkou apoštolskou horlivostí. Shromažďuje se kolem ní mnoho lidí i z řad kléru a stávají se jejími duchovními dětmi. Nazývají Kateřinu láskyplně „Maminka“. Vliv, jaký tato nevzdělaná, slabá a nemocná žena měla na svou zemi a na své století, je možno označit jedině za veliký zázrak. Její dopisy

se šíří po celé Itálii, ba celé Evropě, protože tato mladá žena ze Sieny dokáže žhavými slovy vyslovit jádro problémů Církve své doby. Říká, že v zahradě Církve je třeba vytrhat falešné rostliny a nahradit je novými, čerstvými

a vonnými květinami. Kateřina neváhá s velkou otevřeností poukazovat na Boží vůli i vůči vysoce postaveným duchovním, ba i vůči samému papeži, kterého jako zástupce Kristova obzvláště miluje. A její svobodný, silný a pronikavý tón vyvolává velký dojem a zjednává si slyšení. *Nebuďte bázlivým kojencem*, říká Urbanu VI. v jednom z mnoha svých dopisů. Kateřina pracuje až do konce svého života neúnavně na náboženské obnově světa. Před svou smrtí sténá celé měsíce ve strašném utrpení. Na svém smrtelné posteli se modlí: *Můj Bože, přijmi obět mého života za svatou církev*.

Umírá ani ne 33letá v chrámě sv. Petra v Římě 29. dubna 1380.

EDITA STEINOVÁ

Edita Steinová zbudovala celým svým životem současně most mezi svými židovskými kořeny a svou příslušností ke Kristu. Učinila to... nakonec tím, že svým mučednictvím v hrozném a ponižujícím „Shoah“ vykřikla současně důvody, které svědčí pro Boha a pro člověka. Stala se výrazem... putování, které ztělesňuje nejhlubší jádro tragédie a naděje evropského kontinentu.

S Editou Steinovou se nacházíme ve zcela jiném kulturně historickém prostředí. Zavá-

dí nás do poloviny 20. století. Nepochází jako Brigita či Kateřina z křesťanské rodiny. Je židovského původu. Všechno v jejím životě vyjadřuje touhu a námahe existenciálního lidského putování. Její život zvyrazňuje

Potopený kostel

V televizním seriálu „Hledání ztraceného času“ vypráví filmový historik Karel Čáslavský na pokračování o minulosti řeky Vltavy. Na fotografických a filmových záběrech ukazuje, jak vypadala její podoba i okolní krajina v dobách, než byly postaveny velké přehrady. V jednom díle předváděl snímky vsi Těchnice, která roku 1959 zmizela pod hladinou vodní nádrže Orlik. Těchnice byla malá vesnička, těsně přilepená ke strmému vltavskému břehu. Uprostřed ní mezi chaloupkami stál raně gotický kostelík sv. Štěpána.

Když byla vesnice vyklizena a bouraly se budovy, došlo také na kostel. Na filmu bylo vidět, že jeho likvidátoři pracovali velmi důkladně, bez ohledu na to, že jde o vzácnou kulturní památku. Po odvezení inventáře rozebrali střechu a kostel zapálili. Při svém úsilí zapomněli na to, že do koule na vrcholku věže se obvykle ukládají písemnosti o stavbě a opravách kostela; jakmile se věž zřítíla, vypadla schránka s těmito dokumenty, už ohořelými. Ale přes veškerou jejich snahu stál starý kostel pevně, i když už okolní domky byly srovnány se zemí. Spoléhalo se tedy na to, že ho rozemele velká voda.

Když po čtyřiceti letech připravoval Karel Čáslavský svůj seriál, podařilo se mu získat

unikátní materiál: s pomocí potápěče byly nafilmovány záběry technického kostela. A na nich se ukázalo, že ani po takové době a v hloubce víc než padesát metrů se kostel nerozpadl, že tam stále stojí. Pořád jsou na svém místě zdi, kovové mříže v oknech i zdobená mřížka před oltářem, u které se klekalo při svatém přijímání. Karel Čáslavský komentoval tyto snímky s neobyčejnou úctou; nesmírně ohleduplně se vyjadřoval jak o místě samém, tak o tom, k čemu bylo původně určeno a co se v něm po staleti konalo. Žádné prezíravé znevažování, jak bývá v médiích zvykem, žádné dezinformace plynoucí z náboženské nevědomosti. Na závěr dokonce vyzval ty, kteří to ještě umí, aby se pomodlili otčenáš za tento kostel. To samozřejmě neznamená modlitbu za neživé kameny, které už asi pod vodou zůstanou, ale spíše za lidi, kteří se tu v kostele scházeli nebo s ním kdykoli měli co dělat.

Potopený kostel! Jaký je to úžasný symbol! A ne z nějaké romantické básně, nýbrž ze současné reality, zachycené moderními sdělovacími prostředky. Podle odborných výzkumů je naše země spíše ateistická a zrovna v kraji kolem Orlické přehrady není religiozita nijak zvláště vysoká. Jako by i církev u nás byla potopená: bolševic-

ký režim se systematicky snažil ji odklidit, i v naší době ji není na veřejnosti příliš vidět, a pokud se jenom trochu víc ukáže, hned na ni zadupou a zasyčí ti, kteří se jí dodnes nesmyslně bojí. A tak každý z nás se – nedej, Bože – může stát jakýmsi potopeným kostelem, když zapomeneme na to, že má být chrámem Ducha Svatého. Ale žádný takový stav nemusí být definitivní. Kdo se pokusí církev potopit, a třeba pro to i něco konkrétního udělá, ať ví, že církev tam pod hladinou stále je a že se jednou zase ukáže, i když třeba jen na záběrech potápěče. Potopený technický kostel dnes sice neslouží k bohoslužebným účelům, ale díky zmíněnému filmu se stal jedinečným Božím svědkem. Budou-li Kristovi učedníci mlčet, bude křičet kamení.

Ve Starých pověstech českých najdeme krásný poetický obraz kolébky rodu Přemyslovců, kterou kněžna Libuše ponoří do hlubin Vltavy: „Hluboko na dně spočívej, kolébko mého syna, až čas tě opět povolá!“ A v naší době, která nevypadá nijak bájně ani poeticky, se našla pod hladinou této řeky jedna z kolébek Božího Syna (svatostánky se ve starších dobách lidově nazývaly „kolébky Nejsvětější svátosti“) a způsobem, jaký bychom sami asi nevymysleli, povzbudila naši víru a důvěru v trvanlivost Božího díla i v Boží přízeň naší zemi.

Karel Komárek

s neobyčejnou sevřeností, co to znamená hledat pravdu, nalézt ji a dát za ni svůj život.

Edita Steinová se narodila 12. října 1891 ve Vratislavi. Záhy ztratila otce a její matka ji vychovávala v židovské víře, ale mladá žena se zcela vzdala náboženské praxe. Sama říká o této době, že byla poznamenána *hříchem radikální nevěry*. Rozvinul se u ní živý zájem o filozofii, formálně žíznil po absolutnu. A Boží milost čeká právě na zamotané vlákno filozofického myšlení. Při jejím vášnivém hledání pravdy zjevuje se jí

Kristus jako cesta, pravda a život. *Byl to okamžik, kdy se moje nevíra zhroutila, židovství vybledlo a zazářil Kristus v tajemství Kříže*. V říjnu 1933 vstupuje v Kolíně do Karmelu. Ona, která je od počátku svého obrácení fascinována tajemstvím Kříže, obdrží jméno sestra Benedikta do Kříže. V holandském karmelitánském klášteře, kde

hledá útočiště před stále obtížnější situací Židů v Německu, začíná psát své dílo o svatém Janu od Kříže s titulem *Věda o Kříži*. Kniha zůstává nedokončena, nebo lépe řečeno, Edita Steinová ji dokončila svým vlastním životem: 2. srpna 1942 ji gestapo zatklo, odvezlo do Osvětimi, kde 9. srpna nachází svou smrt v plynové komoře.

CO TO MÁ ZNAMENAT?

Nové vedení katolické teologické fakulty UK dospělo k závěru, že v prostorách semináře je mnoho křížů. Několik z nich, které se do budovy vrátilo po skončení její komunistické okupace, dalo znovu odstranit.

Milost jako Boží dar

Ti starší z nás si ještě vzpomínají, jak se kdysi každou neděli konal výklad křesťanské víry. Duchovní pastýři se snažili ze všech sil, aby vzdělávali mládež v poškolením a mimoškolením vzdělávání v pravdách víry a vštípili jim mravní zásady, nezbytné pro život. V jedné knize na přípravu křesťanského vyučování se vypráví tento příběh: Jeden ne právě horlivý křesťan měl sen, jak stojí před posledním soudem: Na velkém prostranství, zaplaveném velkým jasem, stál golgotský kříž. Před křížem stál trůn který planul jako oheň, a na něm Kristus, Soudce. Před ním stálo nesmírné množství lidí, všichni lidé od Adama a Evy, kteří vstoupili na tuto zem. Soud probíhal rychle a jednoduše. Každý člověk musel předstoupit před Krista a říct před ním slova: „Miluji tě!“ Toho, kdo byl schopen vyslovit tato dvě slova, přijali andělé a odvedli ho na pravou stranu. Ti, přes jejichž rty tato dvě slova neprošla, byli odkázáni na levou stranu od Soudce. Ten snící křesťan si pomyslel: „To je lehký soud. Až na mě přijde řada, mohu ta slova říct zcela bez námahy.“ A cvičil se a říkal několikrát po sobě: „Miluji tě! Miluji tě!“ Nyní přišla řada na něho a on stanul zcela blízko před Soudcem. Poprvé se jeho pohled setkal s pohledem Spasitele. Jeho duše se začala třást. Pokoušel se znovu a znovu vyslovit ta dvě slova, ale nešlo to. Díval se do očí svého Soudce a viděl v nich celý svůj hříšný život do nejmenších podrobností. Bylo mu jasné, že Ježíše Krista nemiloval. Na dvě slova „Miluji tě!“ se nezmohl. Vykřikl hrůzou a ten výkřik ho probudil.

Tento sen se tak nebo onak stane jednou skutečností. Jak člověk stane před Bohem, tak dopadne celá jeho věčnost. Kdo zemře ve stavu posvěcující milosti, bude schopen vyslovit dvě slova: „Miluji tě!“ Protože kdo

žije ve stavu posvěcující milosti, ten tato slova nejen vyslovuje, ale opravdu uskutečňuje. Křesťanský život spočívá v ustavičném cvičení se v lásce k Ježíši a k lidem. Tato křesťanská nauka o lásce k Bohu a k bližním se uskutečňuje jen ve stavu posvěcující milosti, která je darem Božím.

Vyplatí se občas zalistovat v původních učebnicích náboženství a přečíst je. V katechismu, který je sestaven formou otázek a odpovědí, čtete: „Co je to milost? – Milost je vnitřní nadpřirozený dar, který nám Bůh propůjčuje k spáse naší duše.“ Dnes se někteří lidé domnívají, že pojem „milost“ se dá těžko pochopit. To je ale tím, že se příliš nenamáhají hovořit o náboženských věcech. Jejich postoj spíše ukazuje, že už to vzdali a nesnaží se, aby utvářeli a používali řeč víry. Používat slovo „milost“ nám nikdo nemůže zakázat, naopak, spíše je třeba to doporučit.

Známe řadu darů pro naše tělo: zdraví, výživu, obydlí, oděv. Jsou také vnitřní dary pro duši: rozum, vůle, paměť, nadání. Již tyto přirozené dary jsou nám, jako říká samo slovo – dá-

ny, darovány, neboť Bůh je dárce všech darů. Proto mu děkujeme za vnější i vnitřní dary, které nám slouží v přirozené oblasti. Nejsou to vůbec samozřejmosti, i když je naše konzumní společnost za samozřejmosti pokládá.

Milost však je dar, který nepatří k naší přirozenosti. Ona přichází „navíc“. Milost přirozenost předpokládá a zdokonaluje ji. Nazývá se proto „nadpřirozená“. Překračuje totiž přirozené síly a schopnosti. Má svůj základ v láskyplné Boží náklonnosti k nám lidem. Nikdo si ji sám nemůže vymáhat. Zasloužil nám ji sám Boží Syn svým vykupitelským životem a vykupitelským utrpením a smrtí. Duch Svätý nám daruje milosti jako zvláštní dary nebeského Otce. Mluvíme o trojjediném Bohu jako o „milostivém“, protože jsme si vědomi jeho lásky a věříme, že je nám ve své dobrotě nakloněn. Víme, že jsme na něm úplně závislí a že bez jeho lásky bychom nemohli ani být, ani žít. Tak mohla sv. Terezie z Lisieux právem říct: „Všechno je milost.“ I když je všechno milost, není tím řečeno, že milost nevyžaduje naši spolupráci. Musíme se osvědčit jako hodní milosti tím, že se jí otevíráme a svou

vůli spolupracujeme s milostivým Božím působením. Bůh svou náklonností k nám chce dosáhnout toho, abychom my chtěli dosáhnout jeho, s jeho pomocí konali dobro a dosáhli tak věčného cíle. Jsme na zemi proto, abychom Boha poznávali, milovali ho, sloužili mu, a tak se dostali do nebe.

„Za své ospravedlnění děkujeme Boží milosti. Milost je přízeň, nezasloužená pomoc, kterou nám Bůh daruje, abychom odpovídali na jeho volání.“ Tak nám milost zajišťuje blaho v tom nejlepší slova smyslu. Posvěcuje a činí svatým. Přípravuje nás pro věčný život a tím pro patření na Boha. „Milost je účast na Božím životě; uvádí nás do jeho vnitřního trojjediného života.“ Krtem jsme obdrželi účast na milosti Krista, hlavy svého těla. Stali jsme se Božími dětmi a smíme říkat Bohu „Otče“. Obdrželi jsme život Ducha Svätého, který nám vdechl pravou lásku a zbudoval z nás církevní společenství. „Toto povolání k věčnému životu je nadpřirozené.“ Překračuje všechny síly rozumu a vůle tvora, který je obdařen duší. Je to právě milost, které děkujeme za nezaslouženou lásku Boží. Je to dar, který přijímáme a můžeme ho uplatnit v konkrétním životě všedního dne.

Milost pomáhající

Klasicky rozlišuje teologie dva druhy milostí, totiž pomáhající a posvěcující. Hlubokým pohledem víry totiž poznáváme, že Bůh daruje nám lidem ve své láskyplné náklonnosti předběžné milosti, které jsou účinné v určitých životních situacích a stavech duše. Jsou určeny pro každý okamžik a každý časový prostor, ve kterém je konkrétně potřebujeme. Tyto milosti pomáhajícího Božího přispění nám ozřejmují, že Bůh vždy působí v určitých životních situacích a stavech duše. Zaručuje nám nejen svoji pomoc jako takovou, nýbrž zasahuje i do na-

STRUČNÝ KATECHISMUS

Jan Pavel II. uložil kardinálu Ratzingerovi, prefektu Kongregace pro nauku víry, aby sestavil speciální komisi, která by zpracovala stručný katechismus katolické víry jako kompendium Katechismu katolické víry. Potřebujeme autentický, krátký, kompletní a bezpečný souhrn podstatných aspektů víry, schválený Svätým otcem, který by se pak stal podkladem pro zpracování věrohodných národních katechismů. Katechismus bude před svým zveřejněním předložen všem kardinálům a všem předsedům biskupských konferencí. Papež očekává, že katechismus bude zpracován v relativně krátké době.

MEL GIBSON STAVÍ KOSTEL

Australský herec, katolík Mel Gibson financuje stavbu kostela v kalifornském městě Malibu. Půdorys kostela má 3000 m². Chce tak podpořit katolickou obec, která stále slaví tradiční římskou liturgii v latinském jazyku.

Gibson v současnosti natáčí v Itálii film o posledních dvanácti hodinách života Ježíše Krista. V roli Krista vystupuje Jim Caveziel. Gibson pokládá Ježíšovo umučení za „největší lidský příběh všech dob. Bůh se stává člověkem, a lidé Boha zabijí!“

šeho bytí, takže náš život je určitým způsobem trvalé božské dobrodružství.

Pomáhající milost nás pobízí k dobrým skutkům a uschopňuje nás, abychom je vykonali. Osvěcuje tedy náš rozum; posiluje a podněcuje naši vůli. Apoštol národů říká, že skrze Krista máme velkou důvěru v Boha, ale nejsme toho schopni sami od sebe a nemůžeme si to přisopovat. Naše schopnost pochází spíše od Boha. Pomáhající milost je pro nás tedy zcela nezbytná. Bez ní nemůžeme ani pro spásu svou, ani pro spásu druhých nic začít, pokračovat v tom, ani dokončit. Kristus to říká zcela zřetelně: *Kdo zůstává ve mně, přináší mnoho ovoce, protože beze mne nemůžete činit nic.* Proto ani hříšník se nemůže obrátit k Bohu, jestliže mu Bůh svou milostí nepřispěje na pomoc. Na nás hříšných lidech pak záleží, abychom pomáhající milost poznali, přijali a odpověděli na ni. To se má stát především tím, že s ochotou přijmeme pozvání k osobní zpovědi a ve svátosti pokání se smíříme s Bohem. Pomáhající milost je nám vždy k dispozici. Kdo ji nepřijímá, je si tím do slova a do písmene sám vinen. Setrvává totiž v hříchu, od kterého mohl být snadno osvobozen, kdyby se otevřel milosti a současně se chopil nabízené Boží ruky. Protože Bůh chce, aby všichni lidé byli blažení a dospěli k poznání pravdy, zajišťuje všem dostatečnou milost, aby mohli být zachráněni. Kdo tuto nabídku odmítá a zpěčuje se pomáhající milosti, proviňuje se a skončí ve stavu zatvrzelosti srdce, která znamená úplné odcizení se Bohu. Aby se nám lidem dostalo milosti ke spáse, nesmíme jí odporovat, nýbrž musíme s ní věrně spolupracovat. Milost nás tedy nezbavuje svobody, nýbrž právě naopak ji vyžaduje. Boží láskyplná náklonnost provokuje naši lásku k němu, nikoliv jen prostě produkuje; Bůh respektuje naši

svobodnou vůli a chce náš svobodný souhlas. Jen tak vzniká pravá poslušnost víry, která je naší odpovědí na Boží milost. Svobodné Boží působení nás volá k naší svobodné odpovědi. „Do společenství lásky může duše vstoupit jen dobrovolně. Bůh se našeho srdce dotýká bezprostředně. Vložil do nás touhu po dobru a pravdě, kterou může naplnit jen on sám.“

Posvěcující milost

Posvěcující milost je trvalý dar, který Bůh uděluje naší duši, dokud ji z vlastní vůle neztratíme. Posvěcující milost jsme poprvé přijali ve svátosti křtu. Zahlazuje vinu hříchu a věčný trest a posvěcuje duši. Pokřtěný se tak stává před Bohem spravedlivým: vstupuje do stavu svatosti, a tak začíná dílo jeho posvěcení. To, co nám bylo darováno ve křtu, má být svatým a bohu libým životem stále zdokonalováno a obnovováno. Milost ospravedlnění, jak se také někdy posvěcující milost nazývá, umožňuje nám pravý vztah k Bohu a také nám ho zajišťuje. Je to božský život v omilostněných duších. Posvěcující milost ztrácíme smrtelným hříchem. Hřích nám uloupí posvěcující milost a všechny zásluhy a přivádí nás do věčné záhuby. Celé naše snažení a všechn náš smysl musí být zaměřen k tomu, abychom stále žili ve stavu posvěcující milosti, tzn. varovali se hříchu,

především každého hříchu těžkého. Pokud upadneme do těžkého hříchu, existuje ještě řádná cesta k odpuštění, totiž osobní zpověď a osobní rozhřešení. Hříšník může tedy znovu nabyt posvěcující milost svátostí pokání a dokonalou litostí spojenou s předsevzetím co nejdříve se vyzpovídat.

„Posvěcující milost je trvalý dar, pevný nadpřirozený sklon. Zdokonaluje duši, aby byla způsobilá žít ve společenství s Bohem a jednat z jeho lásky.“ Abychom setrvali v milosti posvěcující, potřebujeme také pevnou vůli nedopustit se hříchu. Potřebujeme stálou připravenost usilovat o to, co je dobré a správné, a v tomto úsilí nikdy nepolevovat. Je proto důležité vzbudit každý den dobrý úmysl a obnovit svou dobrou vůli. Vyžaduje to určitý spásonosný trénink našich duševních a duchovních sil, aby se nám podařilo setrvat ve stavu posvěcující milosti. Nároky evangelia nejsou nízké, spíše vyšší. Abychom této úrovni dosáhli a vytrvali na ní, to předpokládá posvěcující milost a vyžaduje, abychom s ní spolupracovali.

„Již příprava člověka na přijetí milosti je dílem této milosti. Ona je nezbytná, aby probouzela a podporovala naši spolupráci skrze víru a na posvěcení láskou.“ Podle slov svatého Augustina začíná Bůh „působit, že chceme; on dílo dokončuje tím, že spolupracuje s naší již obrá-

cenou vůli.“ Tento velký církevní učitel říká na jiném místě: „Pracujeme sice také my, ale my pracujeme jen spolu s Bohem, který pracuje. Jeho smilování je totiž nezbytné, abychom byli uzdraveni, a provází nás, aby nás, už uzdravené, vzpružilo; nejdříve přichází k nám, aby nás povolalo, a pak nás provází, abychom byli oslaveni; nejdříve k nám přichází, abychom zbožně žili, a pak nás provází, abychom žili stále s Bohem, protože bez něho nemůžeme nic učinit.“

Abychom si posvěcující milost uchránili a rozmnožili ji, musíme horlivě konat dobré skutky: jsou to skutky zbožnosti, bliženské lásky, svědomitá práce v povolání, odpovědné nakládání s volným časem, utrpení v odevzdanosti do Boží vůle. Písmo svaté nás povzbuzuje zvláště k modlitbě, postu a k almužnám. Již ve Starém zákoně stojí: *Je dobré modlit se, postit, být milosrdný a spravedlivý. Raději méně a dobře než mnoho, a nesprávně. Lépe je být milosrdný než shromažďovat zlato. Protože milosrdenství zachraňuje od smrti a očišťuje od každé viny. Kdo je milosrdný a spravedlivý, bude dlouho živ. Kdo však hřeší, je nepřítelem vlastního života.* Při tom všem má velký význam Eucharistie, neboť časté a důstojné svaté přijímání zajišťuje naší duši pokrm božského života, a tak nás spojuje s tím, kterému za všechno děkujeme. V tomto spojení nás pak vede, abychom konali dobré skutky a zmírňovali nouzi svých bližních.

Maria *milostiplná*, Matka božské milosti a Pomocnice křesťanů, kéž nám stále zprostředkuje milosti, které potřebujeme. S ní si můžeme být jisti, že nám nebude chybět požehnání a budeme požehnáním i pro druhé. Pak se nemusíme bát, že bychom nebyli schopni prohlásit, až budeme stát před svým Soudcem: „Miluji tě!“

*Podle Kath-net 5. 3. 2002
přeložil -lš-*

ZULEHNEROVA VĚDECKÁ STUDIE „VĚDECKY PROBLEMATICKÁ“

Pasovské biskupství pokládá studii vídeňského sociologa Paul Michaela Zulehnera o realizaci pastoračního plánu za „odcizující akci, která vyvolává dojem, že je zaměřena proti novému biskupovi. Studie je „vědecky problematická a církevně kontraproduktivní“. Zulehnerovo prohlášení, že „biskup provádí římské pokyny na ukončení pastoračního plánu“, se opírá o pouhé domněnky a nemá vůbec žádný podklad. Je možno chápat je pouze za pokus o zasahování zvenčí do záležitosti diecéze a nejvlastnější odpovědnosti biskupa. Nový biskup naopak převzal celý pastorační plán a dále ho doplnil.

Není to poprvé, co jsou závěry sociologů problematické. Dosud však nikdo nenašel odvahu se proti nim ohradit.

Povinnost lásky

Proč máme hlásat evangelium? Každý má přece svobodu a může si myslet a věřit, co chce. Proč máme dále předávat svou víru a své přesvědčení?

Jsou různé důvody, proč přistupujeme k druhým s naší vírou. Ale ne všechny důvody jsou čisté. Je v povaze člověka, že pokládá sebe a svůj názor za důležitý. Pociťuje to jako sebepotvrzení, když se mu podaří někoho přesvědčit. Skupina, ke které patří, získá na významu, když se rozšiřuje, a tím nabývá i na důležitosti. K vlastním zajištění dbá člověk o to, aby co nejvíce lidí stálo na jeho straně. Ale všechna tato zdůvodnění mají společného jmenovatele: vlastní prospěch. Je to ve vlastním zájmu někoho přesvědčit. Ten druhý se přitom stává objektem, který slouží mým cílům. V reklamě potkáváme tento postup ustavičně: někdo nám slibuje prospěch, aby sám získal prospěch. Proto jsme plným právem v takovém případě opatrní.

První otázka proto zní: Pro koho chci hlásat evangelium, pro sebe, nebo pro druhé?

Když jsme poznali, že Ježíš Kristus je cesta, pravda a život, nemůžeme si toto poznání ponechat pro sebe. Když vidím tonoucího, kterému mohu podat ruku, je mojí povinností ho zachránit. Nepřemýšlím o tom, zda se to sluší nebo je to dotěrnost, když mu podám záchranou ruku. Podobně je tomu s lidmi, kteří nepoznali Krista. Jdeme-li světem s otevřenými očima, nemůžeme přehlédnout strašnou nadvládu smrti. Egoismus, žádostivost po majetku a požitku, to všechno vede do neštěstí. Způsobuje to těžký smutek a bezvýchodnost v našich zemích. I nás samotné přepadá deprese. Ale jestliže jsme jednou poznali v této temnotě zářící světlo, ráno vycházejícího slunce, zmrtevýchvalého Krista, pak víme, že je zde zá-

chranná ruka pro tonoucí. Pak je naší povinností, povinností lásky, na tuto záchranu upozornit, dát průchod tomu světlu, které v nás zazářilo. Evangelizace není nějaké vnučování, nýbrž je to nabídka lidskosti. Tak je třeba rozumět větě, že Církev je svou podstatou misionářská.

Evangelizovat znamená hlásat evangelium. Slovo evangelium je řeckého původu a znamená *radostnou zvěstí*. Rozumíme pod tím na jedné straně Písmo svaté, na druhé straně víru. Ale ani tato kniha sama o sobě, ani naše víra není ještě radostnou zvěstí, nýbrž je to obsah obojího: Ježíš Kristus pro nás zemřel a vstal z mrtvých. Vlast-

ním obsahem radostné zvěsti je zpráva o naší spáse: Smrt je poražena, pouta našich hříchů zlomena a my jsme svobodní. Zvláštní na tomto poselství je, že se zde nevypráví o něčem, co nám pomůže, nýbrž že nás *potkává* někdo, kdo nás může zachránit. Když slyšíme o Ježíši Kristu, můžeme otevřít své srdce, abychom opravdu potkali Zmrtvýchvalého, našeho Spasitele a Zachránce. Všechna učení o spáse mohou dávat jen návody, jak si počínat v životě. Slova, která hlásají Krista, jdou dále. Mluví o tom, kdo nám může dát život. Evangelium je plné slov života, a proto je důležité číst ho stále znovu a znovu. Setkáváním s věčným Slovem čerpáme z něho slovo

Ducha, který nás oživuje. Základní podmínkou evangelizace je, abychom se sami nechali evangelizovat. Evangelizace neznamená jen bezpodmínečné hlásání v úzkém slova smyslu. Radostnou zvěstí hlásá především náš vlastní život. Když dojdeme skrze víru k životu, je to svědectví pro tuto víru. My sami můžeme tuto víru v úplnosti dosvědčovat jen tehdy, když jsme udělali zkušenost, že Bůh nám daroval život, že On je náš Zachránce, že nás vede ke štěstí. Je proto absolutně nutné prožít zkušenost zmrtevýchvstání, abychom mohli svědčit pro život a pro Ježíše Krista. Pak ovšem o tom, co jsme viděli a slyšeli, nesmíme mlčet.

FeL 96

HEROLDSBACH OFICIÁLNÍM POUTNÍM MÍSTEM

Heroldsbach v německé diecézi Bamberg je místo, kde se podle sdělení sedmi dětí zjevovala Matka Boží od 9. října 1949 do 31. října 1950. 8. prosince 1949 a 2. února 1950 tam byly velké zástupy věřících svědky slunečního zářaku. Místo se stalo cílem velkého množství poutníků. Kult, který se v místě rozvinul, zakázalo nejdříve dvakrát bamberšské arcibiskupství a nakonec 25. 7. 1950 dekretem i Posvátné officium. Kněží, kteří neuposlechnou, hrozilo suspendování.

Prílív poutníků sice o něco poklesl, ale nikdy neustal. Až do roku 1998 nebyly zde povoleny žádné bohoslužby. Když se arcibiskupem v Bambergu stal někdejší biskup z Eichstádtu Karel Braun, dal zde se souhlasem římské kongregace postavit kostel. Nový arcibiskup vycházel z přesvědčení, že tak velké množství poutníků není možno nechat bez pastorační péče a bez svátostí.

Nový bamberšský arcibiskup Ludvík Schick po rozho-

Pavlem II. na soukromé audienci 7. března 2002 prohlásil nyní toto místo 2. března 2003 za „místo duchovní obnovy a smíření“. Arcibiskup očekává, že „všichni prosebníci zde budou vyprošovat trvalý mír pro rozpolcený svět a budou z ma-

riánské úcty čerpat sílu pro svůj vlastní život.“ Heroldsbach se tak stal novým centrem evangelizace nejen pro arcidiecézi Bamberg, ale pro celé Německo. Pastorační péči byli pověřeni augustiniáni.

Podle Kath-net 5. 3. 2003

Kněz, který hojně žehnal (3)

V čem spočívá tajemství působení tohoto kněze? Vikář Göbels se stále drží svátostin, pomocných prostředků v Církvi. Ukládá nověnu – devítidenní modlitbu – a vyžaduje slib změny života.

V roce 1910 se stane farářem v Altenkleusheimu v Siegerlandu. Proudí sem nemocní ze všech koutů Německa, Holandska, Belgie a Polska. Někdy přijde v jednom dni 50–60 prosebníků.

V knize Marie Witthautové „Vikář Theodor Göbels, žehnající kněz dvacátého století“ je uvedena celá řada svědectví:

„Nebudu vám tahat peníze z kapsy“

„Lékař mi řekl přímo, že tohoto utrpení mě žádný člověk nezobaví. Nebude se mi věnovat, protože nechce tahat peníze z mé kapsy... Dostal jsem požehnání kněze, a mé utrpení po krátké době zmizelo.“

Nejdříve se zdráhal udělit požehnání

Jednoho sedmnáctiletého mladíka přepadly takové křeče, že se jeho záda zkroutila. Lékaři byli bezradní. Nejdříve se vikář Göbels zdráhal udělit nemocnému požehnání, ale pak mobilizoval pro tohoto muže svou víru a ten byl skutečně uzdraven. Jedna z jeho příbuzných se o tom dověděla, když také právě upadla do nemoci. Dostalo se jí pomoci a to vyvolalo lavinu dalších nemocných, většinou takových, u kterých již lékaři léčbu vzdali.

Na Zelený čtvrtek 1921 udělí vikář Göbels požehnání jednomu 23letému ochrnutlému, kterému lékař písemně potvrdil, že má jedinou vyhlídku: v nejlepším případě bude chodit někdy později o berlích.

Sotva půl hodiny po odchodu kněze se pokusí mladý muž o chůzi a opírá se přitom pouze o deštník. Hůl neměl po ru-

ce. Ještě tentýž den může chodit i bez této opory. Zůstala mu jen lehká slabost.

Vážil jsem jen 36 kg

„Dostal jsem zápal plic, zánež pohrudnice a k tomu žlučnickovou koliku. Doktor mě léčil nejdříve z chřipky, pak ze zánětu ledvin. Horečka stoupala každým dnem. Byl jsem operován bez svého vědomí. Vážil jsem jen 36 kg. Když přišel vikář Göbels, byl jsem pevně přesvědčen, že mi brzy bude lépe. Když jsem to řekl panu vikáři, odpověděl: „Já nezmohu nic. Musíte jen důvěřovat, všechno přijde.“ Pak mi udělil požehnání nemocných. Od té chvíle jsem pil svícenou vodu a vroucně jsem se modlil.

Po třech dnech jsem měl dostat nové obvazy. Sestra očistila trubičku a chtěla ji opět vložit do rány, ale už to nešlo... Musel jsem radostí plakat. Odpoledne přišel doktor a řekl mi: „Můžete jít domů.“ Byl to sedmý den.“

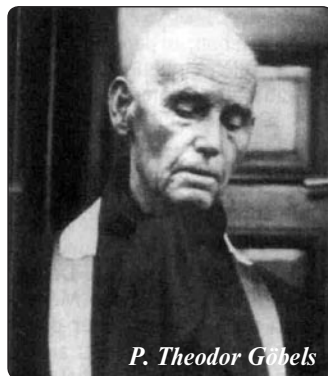
Nebezpečná operace

Za války byl jeden mladý muž zasažen do levé hrudi. Kulka uvázla v blízkosti srdce. Lékaři váhali s operací. Vikář Göbels vypráví: „Když jsme přišli do jeho pokoje, seděl na židli a vypadal velice slabý a skleslý. Z jeho úst vytékal stále pramének krve. Na přání jeho rodiny jsem mu dělal požehnání nemocných a posvětil jsem ho tzv. vodou nemocných.“

Několik dní nato přišel dopis, že krvácení ustalo. Brzy nato se nemocný cítil docela dobře a mohl se vrátit k polním pracím.“

„Zítřka budete operován“

„...Byl už stanoven den operace a doktor Werminghausen chtěl nemocného sám odvézt do nemocnice. V noci však nastalo náhlé zlepšení. Když doktor ráno přišel k otci, nemohl to pochopit, protože navštěvo-

P. Theodor Göbels

val otce den co den. Zeptal se: „Co jste s ním dělali?“ Matka řekla, že jsme se modlili a otec pil v noci požehnanou vodu. Od té doby se jeho stav den ze dne zlepšil.“

I třicetkrát upadla do bezvědomí

Alžběta Weisová byla jako malé dítě velice nemocná. 20–30 krát za den upadla do bezvědomí. Lékař konstatoval, že při tom selhává její srdce. Po devítidenní pobožnosti a přiložení štóly vikáře Göbelse a jeho požehnání byla zcela uzdravena. Ona sama později již jako školáčka byla svědkem uzdravení jiného dítěte:

„Byli jsme o přestávce na školním dvoře. Tu přišli jedni manželé s dítětem. Mluvili s učitelem. Ukázali mu hlavu dítěte, která byla celá zhnisaná. Na doporučení vikáře zašli k lurské jeskyni a zahájili devítidenní pobožnost. Měli podle jeho pokynu položit vnější obvazy nejdříve na sochu Panny Marie a pak opět na hlavu dítěte.“

Když to udělali, vrátili se k vikáři, a hlava dítěte byla úplně suchá. Kněz jim řekl, aby se s maličkou vrátili domů a pokračovali v nově. Nesměli však propadnout pochybnostem a měli dále zachovat úplnou důvěru. Celí šťastní vyprávěli spolucestujícím, co se jim stalo. Ti se jim však vysmáli a přesvědčovali je, že snad nebudou věřit na „takové podvody“. Rodiče začali pochybovat, a když přijeli domů, hlava dítěte byla opět plná hnisu jako předtím. Vikář Göbels jim však napsal, aby obnovili svou

důvěru a dokončili devítidenní pobožnost. Později dostal zprávu, že dítě je zcela zdravé.“

Mrtvý už u mě byl

„Když byl vikář Göbels jednou v Kuru, zaklepal někdo v noci na faře na okno. Moje teta, která vedla domácnost, vyhlédla, ale nikoho nespatriła. To se opakovalo ještě dvakrát, ale opět tam nikdo nebyl. Příští den se teta dověděla, že zemřel děkan v Neuenkleusheimu. Tu si domyslela, kdo to asi klepal. Další den se vikář vrátil z Kuru. Můj strýc jel pro něho na nádraží do Krompachu. Zeptal se pana vikáře: „Víte, kdo včera zemřel?“ „Ano, pan děkan,“ odpověděl vikář. „Byl už u mne.““

Že vikář zemřelému pomohl, dokazuje pozorování Alžběty Weisové, které konala u své tety na vikariátě. Vikář Göbels měl za lůžkem misku se svícenou vodou a přírodní houbu, kterou kropil duše zemřelých. Tato nádoba byla každé ráno prázdná.

Dítě má být usmrceno?

Bylo to v roce 1925. Moje matka Marie Stracková měla již sedm dětí a byli to chlapi. Během osmého těhotenství měla velké obtíže. Cítila se stále hůře, a proto šla k lékaři. Diagnóza byla šikující: „Máte těžkou plicní chorobu. To dítě už nemůžete donosit.“ V této své nouzi šla pěšky namáhavou cestu z Wende do Altenkleusheimu, aby si od tamního vikáře, kterému v celém kraji říkali „der Heilige“ – světec, vyprosila pomoc pro sebe a pro své dítě.

„Světec“ jí požehnal a doporučil jí, aby denně vypila trochu svícené vody a modlila se nověnu. Při dalším lékařském vyšetření nebylo po plicní chorobě ani stopy. Pro lékaře bylo toto náhlé uzdravení nevysvětlitelné. Po několika měsících porodila zdravé dítě. Novorozené byla holčička, a jsem to já, Anežka Klurová.

(Pokračování příště)

Jedinečnost a spasitelská univerzálnost Ježíše Krista a Církve

Na pozvání španělských biskupů přednesl prefekt Kongregace pro nauku víry kardinál Josef Ratzinger v Murcii v listopadu přednášku na téma: „Jedinečnost a spásná univerzalita Ježíše Krista a Církve.“ Jedná se o shrnující výklad listu *Dominus Jesus*, který velmi výstižně a kriticky odhaluje „vědecké metody“, jimiž bylo Ježíši Kristu upřeno jeho božství a jeho osoba Boha a člověka byla ve vědomí lidí nahrazena lidskými plagiáty a výmysly. Současně se zabývá otázkou původu a jedinečnosti pravdy a její poznatelnosti skrze Boží zjevení. Přednášku zveřejnil list *Die Tagespost* pod titulem „Přiznání Církve k Ježíši Kristu jakožto Pánu“ a my přinášíme její úplný překlad v tomto a příštím čísle. Ačkoliv se jedná o náročný text, pokládáme jeho zveřejnění za potřebné, neboť je to kritická odpověď na mnohé věroučné deformace, které se bez zábran šíří i v české církvi, a velice koresponduje s evangeliem 4. a 5. neděle postní.

Dominus Jesus – těmito slovy začíná dokument, který byl vydán v roce 2000, ve velkém jubilejním roce narození Ježíše Krista z Panny Marie. Tímto dokumentem chtěla Kongregace pro nauku víry slavnostně vyznat před relativismem poznamenaným světem jedinečnost a spasitelskou univerzalitu Ježíše Krista a jeho Církve. Kongregace tak sáhla zpět k původnímu poznání rodící se Církve, jak o něm podává zprávu Pavel v 1. listě Korintským 12,3, kdy slovo, které nám bylo darováno Duchem Svatým, je slovo Ducha Svatého. Je to pro něho jako vyjádření pravdy, kterou my nevnalézáme, nýbrž pouze nalézáme, kterou můžeme být pouze obdarováni, která je sama světlem a vnitřním důvodem všeho nazírání a poznávání. Tato pavlovská formule vyznání v podstatě přejímá a opakuje poznání, na které se díváme jako opravdový původ křesťanské tradice vyznání – totiž vyznání Petrovo, které v Markově podání zní prostě: *Ty jsi Kristus (Mesiáš)* (Mk 8,29).

Tak jako Pavel svou formuli vyznání chápe jako Dar Ducha Svatého a nikoliv jako výraz lidské interpretace, tak také Ježíš v Matoušově paralelním textu říká k Petrovi vyznání: *Nezjevilo ti to tělo a krev, nýbrž můj Otec, který je v nebesích* (Mt 16,17). V obou případech se zdůrazňuje, že vyznání má charakter zjevení, ve kterém se otevírá poznání, které je více než lidská zku-

šenost a její význam, totiž nový vzhled, který není samotnému člověku dostupný jeho vlastními silami, nýbrž je darován shůry jako „zjevení“.

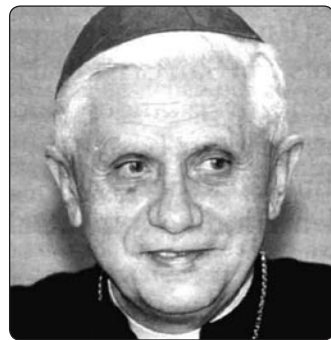
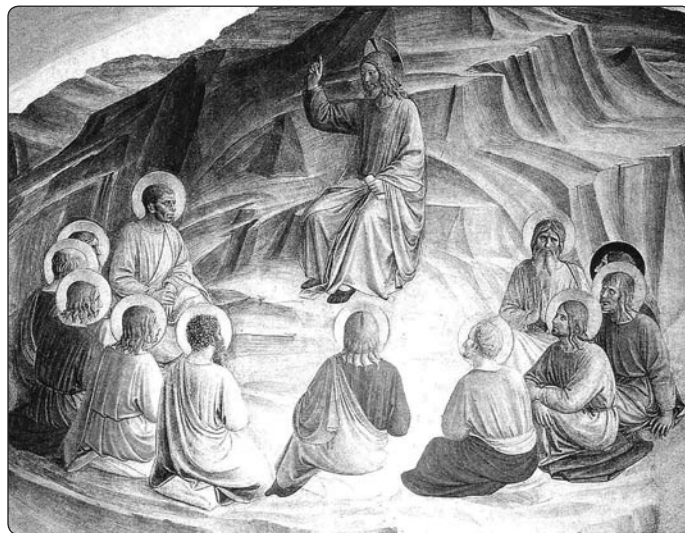
Pavlovská a petrovská formule vyznání se liší ve dvou bodech. Petrovská forma je oslovení Ježíše, je to „modlitba“; pavlovská formule je Duchem dané Credo, které obec pronáší při bohoslužbě před Bohem, ale také s ním vystupuje před světem jako s výrazem své vlastní identi-

Bůh může lidem otevřít oči a obdarovat je pravdou – Dominus Jesus vyzývá, abychom neponižovali ani Boha, ani člověka.

Josef kardinál Ratzinger

ty a jako jádrem toho, co chce říci lidstvu. K tomu přistupuje druhý rozdíl: Čestný titul Kristus (Mesiáš Král), do kterého se Petr, osvěcený Bohem, pokouší shrnout tajemství Ježíše Krista, je nadějí, spojenou s postavou Davida, že přijde defini-

U Pavla je nejednoznačný pojem Kristus – Mesiáš nahrazen slovem *Kyrios – Pán*, který nahrazuje v řeckém Starém zákoně nevyslovované jméno Boha, a tak ztotožňuje Ježíše s Bohem a zcela jasně vyjadřuje jeho pravé božství.

Tak jako řecký překlad Starého zákona nahrazením Božího jména slovem Pán – Hospodin vnesl biblickou víru jednoznačně do pohanského světa a postavil do pravého světla monotheistický charakter této víry proti množství bohů s jejich individuálními jmény, tak je zde možno pozorovat stejný postup předávání víry. Onen krok, který řecká verze Starého zákona uskutečnila pro vysvětlení pojmu Boha, je učiněn ještě jednou v oblasti christologie. Vysvětluje se zde, co je míněno tím, že Ježíš označen za Krista: že je to Pán, sám Bůh z Boha, a nikoliv pouze Bohem omilostněný člověk.

Obrazy „historického Ježíše“ a jejich původ

Synoptické podání s Petrovým vyznáním u Cesareje Filipovy nám pomáhá najít souvislost tohoto křesťanského vyznání víry s naší přítomností, a tak také vysvětlit poslání, které dnes křesťané vidí před sebou. Podle synoptických vyprávění se Ježíš učedníků nejdříve zeptal, za koho ho pokládají lidé. Odpověď zněla: Jedni za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo některého z proroků. Od tohoto názoru lidí, který vychází z jejich vlastní interpretace fenoménu Ježíš, odlišuje se zjevené poznání, které jménem všech učedníků vysloví Petr. Lidé nemyšlejí dnes o Ježíši jinak než tehdy, a pokud jde jen o naše vlastní ideje, i my jsme všichni takoví lidé.

Přiznačné je, že např. Karl Jaspers, který staví Ježíše vedle Sokrata, Buddhy a Konfucia

jako jednoho ze čtyř „směrodatných lidí“. Názory, které lidé rozvíjejí o Ježíši sami podle svého, nacházíme v souvislosti s rozvojem vědeckých metod výkladu především v obrazech „historického Ježíše“, které předpokládá kritická exegeze od dob Reimarových (1694–1768). Albert Schweitzer sice řekl již na začátku dvacátého století: „Není nic negativnějšího než výsledek zkoumání Ježíšova života... Dějinám nebylo dáno, aby zbavily trvalou a věčnou bytost Ježíše Krista dějinných forem, ve kterých se utvářela...“ Ale jeho kritika neproniká dosti hluboko, a tak i u něho pokračuje konstrukce historického Ježíše a toho dosazuje na místo živoucí postavy, která **nemůže být poznána pouhými historickými metodami, nýbrž jedině vírou**. Vírou, která sice dějiny nenechává stranou, ale nejdříve otevírá oči, aby mohla zcela porozumět.

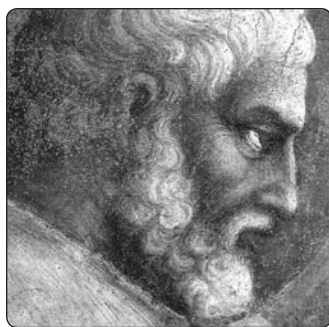
Slepé „důvěrování vědě“, které patří k znamením naší doby, přináší s sebou skutečnost, že názory lidí se dále tvoří podle proměnlivých obrazů historického Ježíše a autonomní rozum se nároku na přístup k víře zcela uzavírá. Přitom lze současně snadno poznat, že pro konstrukci postavy historického Ježíše platí to, co Goethův Faust namítá Wagnerovi, který věří ve vědu: „To, co vy nazýváte duchem doby, je v podstatě duch vlastní panství, ve kterém se doby zhlízejí.“

Na počátku dvacátého století stojí obraz Ježíše podle liberální teologie, který nachází své výmluvné vyjádření v Harnackově díle „Podstata křesťanství“. Pro Harnacka je podstatné, že Ježíš na místo kultu staví morálku a na místo kolektivu jednotlivce. Ježíš je pro něho v podstatě individualista a moralista: „Ježíš má na zřeteli vždy jen jednotlivce a trvalé smýšlení srdce v lásce. Evangelium se vyčerpává ve znacích, které jsme uvedli v předchozích přednáškách, a nic cizího do ně-

ho nesmí proniknout: Bůh a duše, duše a její Bůh.“

Půl století později určuje dále myšlení existencialistický Ježíš Bultmannův. Obdivuhodnou vnitřní prázdnotu a současně zbožnou náruživost, které vyjadřuje tento obraz Ježíše, stačí ilustrovat jediným citátem: „V tomto smyslu je Ježíšova Boží myšlenka zbavena historičnosti. I člověk, viděný z tohoto zorného úhlu Boží myšlenky, je zbaven dějinnosti. To znamená, že vztah Boha a člověka je zbaven vazby na světové dějiny... Pro Ježíše je člověk vyňat ze světa nárokem Boha, který ho přímo zasahuje, a tento Bůh ho vytrhuje z veškeré jistoty a staví ho tváří v tvář konci. I Bůh je odtržen

od světa, neboť jeho jednání je třeba chápat jako jednání eschatologické. Vytrhuje člověka z vazeb k světu a staví si ho přímo před svůj zrak.“

Moltmannova „Teologie naděje“ (1966) zavádí opět nový Ježíšův obraz, který je zcela zaměřen na budoucnost a zaslíbení: „Poznání Krista se tak stává

předjímající, provizorní a zlomkovité poznání jeho budoucnosti, totiž toho, čím bude.“ To, co je u Moltmanna ještě míněno s velkou teologickou vážností, brzy degeneruje v marxistického Ježíše, v Ježíše revolucionáře, který umírá jako bojovník za politické a sociální osvobození: Ježíš je zaměněn za Barabáše, respektive za Bar Kochbu. Mezi tím vznikají další nové obrazy Ježíše, které Ježíše zařazují do idejí New Age a v ní ho chtějí zpřítomnit.

Jak však dochází k těmto obrazům Ježíše? Skládají se ze dvou složek. Jednou složkou je analýza textů evangelí prostředky historické kritiky. Do této kritiky je zabudován totiž velice závažný filozofický předpoklad. Předpokládá se totiž, že dějiny jsou v podstatě stále stejnorodé a že se v nich může dít jen to, co se podle nám známých přírodních příčin jeví jako možné lidské jednání. Odchyly od toho, tedy zásahy Boží moci, které překračují toto vždy působící pletivo jednání, nemohou proto být historické; historik musí „vysvětlit“, jak mohlo k takovým představám dojít. Musí tedy z literárních forem a struktury představ určité doby učiniti pochopitelným, jak se mohly takové názory vytvořit, a uvést je zpět do prostoru rozumu. Tak se stanou tyto zprávy podle kritiky srozumitelné a bude možno spatřit jejich skutečný obsah.

Podle tohoto předpokladu není možné, aby člověk byl skutečným Bohem a konal činy, které vyžadují Boží moc a které by se vymykaly obecným příčinným souvislostem. Proto je třeba „vyložit“ slova božského nároku, která jsou Ježíšovi připisována, a stejně tak jeho příslušné skutky; je třeba ukázat, jak se mohly dotyčné zprávy vytvořit a dospět zpátky k svému „historickému“ jádru.

Z tohoto úsilí se pak stává obtížné lopocení na vytvoření hypotéz a historicko-tradičních konstrukcí, které uchvacuje svou usilovnou vědeckostí, ale samo v sobě se jeví pochybné pro své rozpory. **Presvědčení o tom, co nám říká „věda“, že totiž vše, co na Ježíšově postavě překračuje to, co je ryze lidské, dá se historicky „vysvětlit“ jakožto nehistorické, se výrazně vtisklo do obecného povědomí a proniklo hluboce i do obcí věřících ve všech církvích.**

U obrazů historického Ježíše přistupuje k této první složce - k historické metodě s jejími filozofickými implikacemi - ještě druhý prvek. Analýzy textů odsouvají Ježíše do minulosti; Ježíš z kritických pramenů nemluví k nám a nám nic neříká. Ale protože Ježíš je žádaný jako současná postava, jsou v druhém myšlenkovém pochodu spojovány ideje a ideály určité doby s touto postavou. Tato potřeba není jednoduše přiřazena k historickým analýzám, jde svou vlastní cestou a je to ve skutečnosti druhý filozofický předpoklad v samotné zdánlivě historické práci. Prohlašování Ježíšových slov za pravá a nepravá, vypracovávání vývojových pochodů a posuzování literárních forem závisí na tom, co se na Ježíšově osobě jeví jako schopné k zpřítomnění. Tak z ideje Ježíše revolucionáře vypadnou na jednu straně celé komplexy textů a jiné se naopak stanou ústřední, některé se pokládají za náznak vytraceného obsahu a ty pak vyžadují, aby textový základ

byl přepracován. Nástrojem interpretace jsou tedy **předpokládané ideje, čím Ježíš být nemohl (Božím Synem) a čím by naopak být měl**, a to vše se nakonec tváří jako projev historicky přísné důslednosti, přičemž se jedná pouze o uplatňování filozofických předpokladů.

Předpoklad rovnosti působících příčin jako princip historické kritiky je obecně vzato vcelku oprávněný. Středověké legendy o svatých a vyprávění o zázracích je tak možno převést na jejich skutečné jádro a vytvořit realistický obraz dějinných událostí. Ale obecný předpoklad, že zprávy o **zásazích někoho druhého** v souvislosti se světovými dějinami je třeba posuzovat kriticky, se může stát fatálně nebezpečný, jestliže se přitom pokládá za správné **vyločit jako druhého Boha a všechno, co překračuje naši zkušenost**.

Ale právě to je náš případ. **Náš typ vědeckosti zakazuje Bohu přístup k světu**. Pro oblast přírodních věd formuloval tento princip drasticky J. Monod: „Hlavním sloupem vědecké metody je požadavek objektivitu přírody. To znamená systematické odmítání každé domněnky, že by to mohlo vést k ‚pravému‘ poznání, kdyby se určitý jev vykládal nějakou poslední příčinou, to znamená pomocí nějakého projektu.“ O takto definovaném požadavku objektivitu nám pak říká: „Je to ryzí, provždy nedokazatelný postulát, neboť je zřejmě nemožné uskutečnit pokus, při kterém by se mohla dokázat ‚neexistence‘ takového projektu. Sama objektivita nás ale nutí uznat teleonomický (k poslednímu cíle se vztahující) charakter živých bytostí a dodat, že v jejich strukturách a činnostech se uskutečňuje projekt. Je zde tedy zjevný a hluboký rozpor v oblasti teorie poznání.“

Monod se pokusil tento rozpor v oblasti přírody vyřešit tezí, že celý koncert živé přírody se skládá z rušivých hluků.

To od nás vyžaduje, abychom v sobě obnovili pravou katolickou uvědomělost, spojenou s opravdovou znalostí své katolické víry. Uvědomělost se opírá o vědomí, že nám byla zjevena jedinečná a nezastupitelná pravda o našem Bohu a Pánu. Tato pravda o Bohu není výsledkem lidských intelektuálních spekulací ani osvětlení ve věži či v buddhistickém klášteře, ale je obsažena v Písmu svatém a v ústním podání, jejichž jediným autentickým strážcem a garantem je Ježíšem Kristem ustanovená katolická církev, založená na apoštolech a jejich legitimních nástupcích.

Aby tato jedinečná a jediná pravda byla sdělitelná, má jako každý obor poznání svůj přesný obsah, svou řeč, svůj specifický slovník, který je třeba si osvojit systematickým studiem. Ke skutečnému obrácení ke Kristu nestačí tedy sentimentální přilnutí k nějaké skupinové spiritualitě, ale opravdová znalost a hluboký vnitřní souhlas se vším, co nám katolická církev k věření předkládá. Pokladu, který dobře neznám, si nemohu náležitě vážit. Jestliže dnes mladou generaci

Tím, že sleduje jen onen nedokazatelný postulát o neexistenci cílového projektu a pokládá ho za základ vědeckosti, bere na sebe Monod tuto nesmyslnou tézi. V oblasti dějin není tento rozpor tak zjevný. Ale právě u postavy Ježíše docházíme k podobnému protikladu, pokud bychom chtěli radikálně dodržet onen „princip objektivitu“, tzn. vyloučit radikálně každou možnost Božího zásahu v dějinách. Protikladné obrazy historického Ježíše jsou v dějinném prostoru výrazem nevěčnosti principu objektivitu, který překračuje své meze. Neboť pak jsou to zde i „rušivé hluky“, náhodné vývoje a kombinace, které vyzvedávají tajemství Ježíšovy postavy, jak nám ji představuje Nový zákon a jak se stala vírou po celá staletí pro člověka cestou světla.

něco z tohoto pokladu víry na první pohled „neoslovuje“, není to důvodem k tomu, abychom takovou pravdu nebo termín dávali stranou a vyhýbali se jim, ale je třeba to všem náležitě vyložit. K základním otázkám víry patří nauka o milosti, bez jejíž znalosti není možno vůbec zaujmout správný vztah k Bohu.

Víra, kterou jako jedinečnou a Bohem zjevenou pravdu poznám a náležitě si jí cením jako nezaslouženého daru, mě nutí, abych ji dále sdílel a šířil. Cílem evangelizace není, aby svět, který nevěří v Ježíše Krista, přijal a oblíbil si nás, ale aby přijal Ježíše Krista. Proto veškeré populistické a intelektualistické rozmělnování a podbízení není evangelizací světa, nýbrž zpoňování křesťanství. Nejsme to my, kdo máme nevěřící svět ohromit a uchvátit, ale Ježíš Kristus a jeho autentická, jedinečná a všechno ostatní přesahující radostná zvěst. Kristova víra se nedoporučuje svou podobností s nějakými jinými naukami a mýty, ale právě svou diametrální odlišností a jedinečností. Nepotřebuje

Jestliže „princip objektivitu“ platí bez hranic, můžeme všechno, co souvisí s Bohem a jeho zjevením v dějinách, odsunout do oblasti subjektivních zážitků a výmyslů. Otázka druhu skutečnosti zůstává nezodpovězena a utápí se v „subjektivním“. Pak Ježíš nemůže být Bohem, nýbrž učinil jen zvláštní zkušenost s Bohem. Neboť podle tohoto předpokladu neexistuje žádné skutečné Boží působení v světě, a tedy ani žádná Boží řeč ani žádné „zjevení“ ve vlastním slova smyslu. Existují jen subjektivní náboženské zkušenosti u zvláště vnímavých lidí a sporné, zlomkovité úvahy o skutečnosti, kterých se pokoušíme přidržovat, ale které samy nemohou být vstupem do této skutečnosti. Jsou světla, ale nikoliv Světlo, slova, ale nikoliv Slovo. **Za této situace je**

proto žádné importované metody a techniky, které jsou pouze klamnou náhražkou autentické mystiky, která v Církvi nikdy nechyběla a jejímiž svědky a učiteli jsou i svatí patronové křesťanské Evropy.

Pro katolického křesťana při rozhodování, zda vstoupit do Evropy nebo ne, není rozhodující, co mu to vynese, ale co sám může Evropě jako učedník Ježíše Krista přinést. Nebudeme se přece stavět v odmítání Evropy do jedné řady s extrémními fanatiky zaslepenými nacionalismem, ale přijmeme vstup do Evropy jako výzvu přispívat s pomocí Ducha Svatého a jeho nejčistší Snoubenky Panny Marie k novému obrácení Evropy a k odhalení jejich autentických základů, které položili takoví velikáni, jako je svatý Benedikt a svatí Cyril a Metoděj spolu s nepřehlednými zástupy evropských světců, mučedníků i vyznavačů.

Aby ovšem opět zazářil Kříž nad Evropou, kterou zatím pohoršuje, nesmíme ho sami odstraňovat z míst, která svou samou podstatou mají být školou Kříže jediného Spasitele Ježíše Krista.

-red-

náboženský relativismus nevyhnutelný.

Pak je možno už jen dodat – jak se také děje mimo křesťanství – že Ježíš je postava s velkou náboženskou zkušeností, osvícený a osvěčující. Ale jeho zkušenost zůstává jen zlomkem a vedle ní stojí jiné zkušenosti, jiná osvětlení a ty všechny musíme vzít jako celek, neboť jsou konec konců rovnoprávné a jakýmsi způsobem se snad doplňují. Pak už jednotlivci nezbyvá, než aby si ze všech těchto zkušeností vyhledal tu pro sebe nejpřístupnější, která mu nejvíce pomůže: v otázce volby náboženství tvoří tak subjektivita a kalkulace výsledků tu poslední instanci. Dívat se na Ježíše jako na jediného a všeobecného spasitele je pak ryzí troufalost.

(Dokončení příště)

Bašta Pána Boha (12)

Tu zvolal Casparius k Bohu, že mu chce pomáhat a hlásat statečně evangelium navzdory všemu nebezpečí. Pak vstal, opustil svůj úkryt, vrátil se zpět do města a hlásal plný odvahy našeho Pána Ježíše Krista. Zajali ho, odvedli před soudce a odsoudili k smrti. Jeho hlava padla pod katovským mečem.

Hluboký nářek se vydral z knězovy hrudi. Chvějícíma se rukama zavřel posvátnou knihu. Bylo mu, jako by musel utéci, utéci před tajemnou silou, která zachvátila jeho srdce. Ale pak opět sáhly ruce po knize, listovaly v horečném chvatu, až našly stejné místo, a stále znovu a znovu četl tu jedinou větu:

„Pak se zvedl, opustil svůj úkryt, vrátil se zpět do města a hlásal plný odvahy našeho Pána Ježíše Krista.“ Jeho oči hltaly každé slovo. Každé slovo mu padalo do jeho duše jako rozpálené olovo. Jeho srdce bušilo až k prasknutí. Hodina rozhodnutí byla zde. Jako nikdy předtím se v něm rozhořela touha jít k lidem, kteří ho uvrhli do vší této nouze, a přece v jeho duši křičela úzkost, až se zpotil všemi póry svého těla.

„To je nemožné, vrháš se do smrti!“ A znovu cítil tajemnou pěst, která ho z divné dálky chytala za srdce, stiskla je, až zalapal po dechu. Útěk! Útěk! křičel v něm každý nerv, křičely všechny smysly. A přece musel číst, stále znovu číst, až se písmena před jeho očima rozplývala v plamenné mlze. Znovu vyskočil. Jeho ruce uchopily prostý kříž, který visel v koutě jeho komůrky. Krvavě rudé světlo vrhala lampa na Umučeného.

Padl před svatým obrazem na kolena a křičel k Bohu: „Otče, je-li to možné, ať mě mine tento kalich!“ Neřinčely opět z dálky bubny revoluce? Neznávají opět nenávistné zpěvy jakobínů? Nesápour se opět na něho s divokým rykem rudí vlci, žádostiví jeho krve? Neskřípali

nůž gilotiny? „Otče, je-li to možné, ať mě tento kalich mine!“ křičel kněz v hlubokém žalu.

Všechno kolem něho zmizelo. Neviděl nic, jen tvář Vykupitele. Tu se z pohledu Ukřižovaného snesl do ztrápeného srdce pokoj. Zklidnil se bušící puls, zklidnila se vzdychající hrud', modlitba zoufalého kněze se zklidnila. Cítil, jak z něho spadla všechna bojácnost, jak dobrotivá ruka sňala z jeho duše všechnu úzkost. Pokorně se jeho vůle sklonila pod všemohoucí rukou. „Otče, ne má, ale tvá vůle ať se stane!“

Tu nastala veliké ticho. A v tichu mír bez konce. Na vesnickém kostele odbíjela půlnoc. Kněz vstal a v pachtyřově domě odsloužil mši svatou. Ještě tutéž noc opustil Peter Coudrin v prostém selském šatu dům, který mu po šest měsíců poskytoval bezpečný úkryt. Marně se ho snažil pachtyř a jeho rodina zadržet. Peter Coudrin putoval černým mlčenlivým lesem snad až k hoře Golgotě.

Za prvního ranního úsvitu klečel před kamenným křížem v horském lese, který mu kdysi v noci dal tolik útěchy.

Nabídl Bohu svůj život jako oběť.

V MONTBERNAGE STRAŠÍ

„Tak ještě jednou, dělej!“ poručil Robert svému bratru Filipovi energicky. Ten se ale nedal vyvést ze svého klidu. Nejdříve si od srdce zazíval, při čemž své čelisti povážlivě rozevřel.

„To jsem zvědav, jestli ta ústa zase zavře,“ zašklebil se Martin Cordier, silný hoch, jehož nohy se klátily na lavici pod oknem v Bernardově obývacím pokoji. Pak obrátil svou pozornost opět k vrbovému dřívku, ze kterého si vyřezával píšťalku.

„No tak už začni!“ komandoval Robert znovu. Filip se díval na většího bratra úkosem.

Ale když viděl, že je při tom vážný, vzdal se svému osudu

LITURGICKÉ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

Evangelium – Jan 3,14–21

Ježíš řekl Nikodémovi: „Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozrozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

a začal odříkávat zkušební a mistrovský kus každého ministranta – Suscipiat.

„Ty, poslouchej, proč já se to vůbec učím? Za prvé, Suscipiat se může tak drmolit, že tomu nikdo nerozumí...!“

„U oltáře se nedrmolí, nýbrž jasně a zčerstva odpovídá,“ přerušil ho Robert důrazně. „Pan farář Pruel by tě takovému brebčání odnaučil. A za druhé?“

„Za druhé, nemáme vůbec nikoho, kdo by sloužil mši. Už ani ten spříseženec to nějakou dobu nedělá. Tak ani není třeba, aby někdo ministroval.“

„Ale to je nesmysl,“ odproval Robert podrážděně. „Do Montbernage zase přijde pořádný farář, a když pak budeš mít ministrovat, zůstaneš trčet a nebudeš vědět ani slovo. To by byla ostuda.“

„No, když je to tak,“ poddal se Filip svému osudu, protože s neústupným Robertem nerad vedl slovní pŕtky. Bylo to pro něho příliš náročné.

„Poslyšte,“ ozval se opět hlas od okna. „Už musí být dávno sedm. Slyšeli jste zvonit?“

„Když zvoní kostelník, já se nemodlím,“ bručel Filip.

„Ale to máš jedno, kdo visí na provazu od zvonu,“ mnil Martin. „Zvon neskládal revoluční přísahu.“

„Tak vás tu zase vidím, mládenci,“ řekla Marie, hezká světlovlasá dívka, které mohlo být jedenáct. Právě přinesla s matkou paní Bernardovou do světlice koš prádla na žehlení. „Už

čtyři dny nikdo nezvoní. Ale vy jste si toho vůbec nevšimli, vy pohaní!“

„Co, už čtyři dny se nezvoní?“ zeptal se Robert, který celý zbledl.

„Žádný div, když je kostelník opilý!“ zabručel Filip.

„Chtěl bych, aby někdy spadl do Clainu,“ zašklebil se Martin Cordier. „Ve studené vodě by vystřízlivěl.“

„Škoda, že ho tam Casandre nepřimíchal, když poslal do vody ty dva holomky,“ řekl Robert hněvivě. „To není křesťanské,“ vmísila se do hovoru paní Bernardová. „Nepřátelům nemáme přát nic zlého.“

„Ale já to myslím jenom tak,“ bránil se Robert rozpačitě. „Ale že se nezvoní, to už je k vzteku! Nejsme přece v zemi Hotentotů! Trochu kostelníkovi připomenu jeho povinnosti. Pojď, mladíku, pojď se mnou!“

Dříve než mohla matka na to cokoliv říct, byli Robert a Martin venku ze dveří. Tu i Filip sáhl melancholicky po své čepici.

„Ale co chcete dělat?“ zeptala se paní Gusta Bernardová.

„Kdo ví,“ zabručel tlouštítk. „Ale on to potřebuje, tak co chceš dělat?“ A i on se vydal poslušně za ostatními. „Kde může trčet? Samozřejmě v krčmě jakobínů u Joubertova mostu,“ šeptal Robert svému kamarádovi Martinovi Cordierovi. „Tak jdeme k mostu!“ rozhodl Martin.

(Pokračování)

JSEM JEŽIŠŮV BRATR

Claude Vaurilhon, vůdce sekty raeliánů, která se věnuje klonování lidí, se prohlásil za „bratra Ježíše Krista“. Jeho matka ho údajně počala 25. prosince 1945 spolu s mimozemskou bytostí. Tento mimozemšťan se má vrátit na svět mezi roky 2025 a 2035. Vaurilhon prohlásil rovněž, že otázka nesmrtelnosti člověka bude vyřešena během 25 let. Podle jeho prohlášení je třeba Boha nahradit vědou.

SADDÁM HUSAJN FINANCUJE SEBEVRAŽEDNÉ ATENTÁTY

Arabská fronta osvobození rozdělila jménem iráckého diktátora 260 000 dolarů rodinám teroristů, kteří spáchali sebevražedný atentát nebo zahynuli při izraelských útocích. Při slavnostní ceremonii obdržela každá rodina 10 000 dolarů. Sebevrahdové jsou přímo finančně podporováni. Podle sdělení Ibrahima Zanena z Arabské fronty osvobození rozdál tak Husajn již 35 mil. dolarů. Podle něho Iráčané i Palestinci jsou na jedné lodi proti obrovské agresi. „Saddám vidí v těchto malých dárcích pouze symbol podpory těm, kteří podstoupili nejvyšší mučednictví.“

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu ve spolupráci s pražskou pobočkou Unie křesťanských pedagogů Vás zve na přednášku **Romana Cardala Ph.D. PROBLÉM STVOŘENÍ**, která se bude konat **v úterý 1. dubna 2003 v 18.00 hod.** v kavárně Křesťanského domova mládeže u sv. Ludmily, Francouzská 1, Praha 2. V rámci tohoto filozoficko-teologického cyklu budou další přednášky vždy první úterý v měsíci tamtéž.

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Témata pro jednotlivé soboty:

- 5. duben – **Ježíš – Cesta, Pravda, Život**
o. biskup Mons. ThDr. Antonín Liška, CSsR.
- 3. květen – **Slzy a vnitřní pokoj**
P. Jan Baxant, generální vikář českobud. diecéze
- 7. červen – **Nepřítel je nejlepší učitel**
P. Ing. Miloslav Fiala, bývalý mluvčí ČBK
- 5. červenec – **Strach nemá v lásce místo**
Mons. Vladimír Vyhlička, kanovník vyšehr. kapituly
- 2. srpen – **A najde Syn člověka víru...?**
P. RNDr. Miroslav Kazík, farář v Hrádku u Znojma
- 6. září – **Zapomenutá touha**
P. Ivo Valášek, farář v Soběslavi
- 4. říjen – **Temnotou ke Světlu**
P. Jan Justin Berka, OCist., převor ve Vyšším Brodě

Oblastní setkání **FATIMSKÉHO APOŠTOLÁTU** a všech příznivců se koná v neděli 6. dubna 2003 v Ústí nad Labem v kostele Nanebevzetí Panny Marie v 15.00 hod., přednáška P. Pavla Dokládala „Dikůvzdání Fatimy“.

Řehole a život menších bratří je toto: Zachovávat svaté evangelium našeho Pána Ježíše Krista životem v poslušnosti, bez vlastnictví a v čistotě.

Rád minoritů sv. Františka z Assisi zve z řad mladých mužů všechny zájemce o řeholní život v duchu zásad sv. Františka z Assisi **na exercicie ve dnech 7. až 10. července 2003. Další termín je od 1. do 3. srpna 2003.** Konvent minoritů u Matky Boží, Kosmákova 45, 586 01 Jihlava, tel. číslo: 567 303 604, případně e-mail: jih-min@volny.cz

Liturgická čtení

Neděle 30. 3. – 4. neděle postní

1. čt.: 2 Kron 36,14–16.19–23
Ž 137(136),1–2.3.4–5.6
Odp.: *Vyslyš nás, Pane, a vysvobod' nás!*
2. čt.: Ef 2,4–10
Ev.: Jan 3,14–21

Pondělí 31. 3. – ferie

1. čt.: Iz 65,17–21
Ž 30(29),2+4.5–6.11–12a+13b
Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)
Ev.: Jan 4,43–54

Úterý 1. 4. – ferie

1. čt.: Ez 47,1–9.12
Ž 46(45),2–3.5–6.8–9
Odp.: 8 (*S námi je Hospodin zástupů, Bůh Jakubův je naší tvrzí.*)
Ev.: Jan 5,1–3a.5–16

Středa 2. 4. – připomínka sv. Františka z Pauly

1. čt.: Iz 49,8–15
Ž 145(144),8–9.13cd–14.17–18
Odp.: 8a (*Milosrdný a milostivý je Hospodin.*)
Ev.: Jan 5,17–30

Čtvrtek 3. 4. – ferie

1. čt.: Ex 32,7–14
Ž 106(105),19–20.21–22.23
Odp.: 4a (*Pamatuj na nás, Hospodine, pro náklonnost k svému lidu.*)
Ev.: Jan 5,31–47

Pátek 4. 4. – připomínka sv. Izidora

1. čt.: Mdr 2,1a.12–22
Ž 34(33),17–18.19–20.21+23
Odp.: 19a (*Blízko je Hospodin těm, kdo mají zkroušené srdce.*)
Ev.: Jan 7,1–2.10.25–30

Sobota 5. 4. – připomínka sv. Vincence Ferrerského

1. čt.: Jer 11,18–20
Ž 7,2–3.9bc–10.11–12
Odp.: 2a (*Hospodine, měj Bože, k tobě se utíkám.*)
Ev.: Jan 7,40–53

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	30. 3.	31. 3.	1. 4.	2. 4.	3. 4.	4. 4.	5. 4.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	271	272	271	272	271	272
Antifony	363	1151	1167	1183	1198	1214	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	363	367	370	373	377	380	384
Antifona k Zach. kantiku	363	367	371	374	377	381	384
Prosby	364	367	371	374	377	381	384
Záv. modlitba	364	368	371	374	378	381	385
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	364	368	371	375	378	381	385
Záv. modlitba	364	368	371	374	378	381	385
Nešpory:							
Hymnus	268	268	268	269	268	269	268
Antifony	361	365	1161	1177	1193	1208	1224
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	1224
Kr. čtení a zpěv	361	366	369	372	376	379	382
Ant. ke kant. P. M.	362	366	369	373	376	379	383
Prosby	362	366	370	373	376	379	383
Záv. modlitba	364	364	368	371	374	378	381
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Matice cyrilometodějská s. r. o. nabízí ...

Josef Janšta: VELIKONOCE II

Každý křesťan touží po tom, aby Duch Svatý vstoupil do jeho života a naplnil jej moudrostí, radou, silou a opravdovou zbožností. Na rozdíl od mnoha jiných přání je tato touha splnitelná. Ježíš totiž slíbil Ducha Svatého těm, kteří se budou shromažďovat v jeho jménu a společně o Ducha Svatého prosit. Křesťanské rodiny mohou tuto Ježíšovu výzvu uskutečnit doma. Přitom si zpestří společné chvíle četbou ze čtvrtého svazku edice Večerní čtení. Načerpají tak povzbuzení z příběhů, které o působení Božího Ducha vyprávějí.

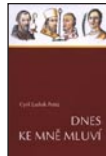
Brož., v edici Večerní čtení svazek 4, A5, 152 str., 108 Kč

Cyril Ludvík Petru OPraem: DNES KE MNĚ MLUVÍ

Druhé, upravené vydání kalendáře světců s krátkými informacemi o jejich životním poselství. Byly doplněny pro povzbuzení k hlubšímu duchovnímu životu krátkými citáty z Bible, výroky slavných, příslovími aj. Svazek oživuje několik portrétů světců, které nakreslil sám P. Cyril. Součástí knihy je také abecední seznam jmen a chronologický seznam světců a svátků podle dne uctívání.

Brož., A5, 344 str., 180 Kč

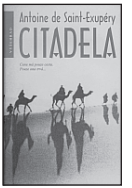
Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

Antoine de Saint-Exupéry: CITADELA

První úplné české vydání díla, které představuje vyvrcholení životního zápasu Saint-Exupéryho. V Citadele se autor neustále vrací k základním tématům lidské existence – láska, přátelství, věrnost, služba společenství.

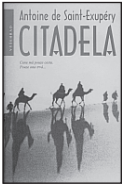
Vyšehrad, váz., přebal, A5, 440 stran, 348 Kč

Gerhard Robbers (ed.): STÁT A CÍRKEV V ZEMÍCH EU

Sborník příspěvků různých autorů, kteří rozebírají postavení církve v jednotlivých státech Evropské unie. Jde o podrobnou studii, která zahrnuje také nové informace o aktuálním vývoji vztahů mezi příslušným státem a církví (po roce 1995).

Kolegium Zvon v nakladatelství Academia,
brož., A5, 368 stran, 295 Kč

**Upozorňujeme na změnu telefonního čísla naší zásilkové prodejny
na Wurmově ulici v Olomouci. Od 1. března: 587 405 431**

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1